

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyiltér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, márczius 21.

Mai számunk több közleményei:

- Vezérezik: Az érsek lájbszurnálja.**
- A képviselőház ülése.**
- A transzváli háború.**
- A radnai választás.**
- Ugryn védekezése az öszszeférhetlenségi-bizottságban.**
- Huszonöt ember halála.**
- Kossuth Lajos emléke.**
- Bolla Kálmán menesztése.**
- Nyomor elől a halálba.**
- Öt golyó egy fejben.**
- Látogatás Lejo Lilinél.**
- Tárcza: Az új csász. Irta: Lovász János.**
- Csarnok: Rokon lelkek. Irta: Montjoyeux.**

Az érsek lájbszurnálja.

Arad, márczius 20.

A nemzetiségi érzelmekben legfanatikusabb ember se foghatja ránk, hogy a nemzetiségek ellen rossz indulat vezérelte valaha tollunkat. De azt már mégsem hagyhatjuk szó nélkül, hogy Balázsfalván valóságos komplot szövéődött a magyar nemzet szuverenitása ellen, mely nagyon alkalmas arra, hogy megzavarja az uralkodó magyar faj és az oláh testvéreink közötti békét.

Arról van szó, hogy a balázsfalvi érsek vezetése mellett mozgalom indult meg a magyar liturgia ellen. Nem hihetetlen, nem hallatlan vakmerőség-e ez? A Mihályi érsek körül csoportosult nemzetiségi izgatók nem elégsznek meg többé ama mérsékelten szabadelvű rendszerrel, mely nekik gazdagon dotált egyházat és abban a ro-

mán nyelv használatát biztosítja, hanem annyira mennek arczátlanságukban, hogy megakarják akadályozni azt, hogy magyar ember Magyarországon az övékhöz hasonló jogokat élvezhessen és a saját nyelvén imádhassa Istenét.

Nem vennők komolyan az egész dolgot, ha az „Unirea“, a balázsfalvi érsek lájbszurnálja vérlázító cikkeket nem hozna ez ügyben. A magyar liturgia érdekében Rómában járt görög katolikusok utjáról e lap a következőket írja:

Szegény nyomorultak alaposan megjárta. — Fáradságuk is kárba veszett, nevetésesek is lettek. Még az Uristen sem segítette őket utjukban, tehát hogy segítette volna ügyüket a római pápa, ki nem cselekedhetett másképen, mint a hogy az apostoli szék tradíciói diktálták. Egész erélylyel visszatartotta a „magyar“ zarándokoknak a magyar liturgikai nyelv érdekében tett mozgalmát, s nem is engedte meg, hogy e dologról még csak említést is tegyenek. De lásuk mi történt. Mindenekelőtt a legmélyebb köszönettel és elismeréssel konstatáljuk, hogy a szentszék magatartása által a magyar liturgikai nyelv ügye be van fejezve, melylyel egy fekete felhő foszlott szét egyházunk ege fölött, mert először a pápa nem is fogadta külön kihallgatáson a magyar liturgia zarándokait. Másodszor Vály püspök beszédéből törülte a magyar liturgiára vonatkozó passzusokat. Hszmadszor megtiltotta Vály püspöknek az odahaza elkészített beszédnek elmondását utasította a konvencziós, sablonos,

rövid üdvözet elmondására. Negyedszer megszakitotta Vály püspököt beszédje közepén, mert ez, dacára tilalomnak, említést tett a magyar liturgiáról.

Mi lehet az oka ennek a hallatlan szigoruságnak?

Ő szentsége hazugságon fogta a görög katolikus magyarokat, ugyanis a zarándoklatból maga meggyőződhetett, hogy nem is léteznek görög katolikus rutének, kik egy rágnivaló konczért készek eladni nemzetségüket, vallásukat.

Hogy ne botránykozott volna meg ily látványra a szentszék. Ugy kell nekik. Hazugsággal lehet ebédelni, de már vacsorázni nem. A renegátok bére a megvetés. Renegátok nem boldogítottak még országot. Paraziták nem válnak senki becsületére.

Megértheti ebből Hajdu-Dorogh (Hajdu-Dorogon már rég tartanak magyar liturgiát. A szerk.) parochusa, hogy a szentszék hallani sem akar a magyar liturgia megengedéséről.

Hogy mit jelent ez reánk nézve, fölösleges részleteznünk. Kimutattuk számtalanszor ama nagy veszedelmet, mely egyházunkat érné a magyar liturgia behozatalával. Kimutattuk különösen, hogy a magyar liturgiai nyelv behozatalával egyházunkban fejtelenség és viszálykodás fog keletkezni. Az állam-erő, mely rendszeresen a magyar elem megerősítésén dolgozik, anélkül, hogy tekintettel lenne az együttlakó nemzetiségek jogaira, mert bizonyára minden községben akadtak volna gyöngye jellemű emberekre, kik magyar

TÁRCZA.

Az új csász.

Irta: Lovász János.

Zöld Péter hivatalára nézve kerti-csász, természetére nézve pedig zömök kis makkopáncs ember. Olyan legény, a kire azt szokás mondani, hogy kemény fában ringatták. Szigoru, szurós szemei, pattogós izmos lábai vannak s azonkívül igen hirtelen kezű, a mi mind szükséges ahhoz, hogy valakiből valamire való csász lehessen.

A császség nem magas állás, de szép szabad élet. Ingyenes lakás, egy kevés földcske és évi száz forint fizetség, ez az egész illetménye. De birodalma a fákkal, virágokkal. szőlővesszőkkel benépesített szép, nagy kertség, s vállára vetel puskája nem csekélyebb hatalom, mint — találomra mondom — a törvényeségi elnök szava. Igaz, hogy a puskacső sörét helyett leginkább sóval van megtöltve, de azért próbálja meg csak bárki is, hogy Zöld Péter löjjön bele a lábszárába, tudom Istenem megemlegeti élete fogytáig.

A Zöld Péter hivataloskodása nem régi eredetű. Tavaly még egy elaggott ember véggezte itt a csász teendőket, de halálos betegségévé vált az öregség, s végre is elpályázott ő kigyelme egy másik csöndesebb kertbe, a hol fordított viszonyok vannak, tudniillik nem az

ember őrzi a fákat, hanem egy-egy száraz fejfa őrzi az embert.

Csász nélkül nem lehet a kert egy huszon-négy óráig sem. Mig hát az öreg fekvő beteg volt, azalatt Zöld Péter kopogtatott az állásért.

— Hol született kelmed? — kérdezte a kertgazda a jelentkezőt.

— Basa-halmán innen.

— Katona viselt-e?

— Boszniában jártam, metáliám is van.

Ebben a két kérdésben körülbelül benne rejlik a pályázati kellékek két legfőbb pontja. Aki a Basa-halmon túl születik, az már nem debreczeni, tehát mehet Isten hírével más felé kereskedni, aki pedig katona se volt, hogy adjanak annak a kezébe pisztolyszerszámot? — Zöld Péter ez alapon be lett szerkesztve ideig-leszen a csász hivatalba.

Ez így ment hónapokon keresztül. Az öreg csász odabenn viaskodott a nagy kaszással, a helyettes pedig idekint ismerkedett a kert viszonyaival. Tanulmányozta a gyöngén védett pontokat, ahol könnyedén át lehet ugrani a kerítést és szinte várt az alkalomra, hogy valami gazficzkót megcsiphessen, ezzel be is igazolandó rátermettségét.

Egyszer aztán József napra virradóra a csász ház pitvarajtója előtt keservesen vonított a kutya. Akkor szállt el az öreg csász fáradt lelke. Zöld Péter a tulsó járásban botorkált, s a mint megütötte fülét a vonítás, megállott, hallgatózott, s hamarosan visszafordult. Ez a hang az ő hívó trombitaszava volt. Ime hajla-

doznak is már utjában a fiatal bokrok és édes illat csapódik arczába az almafák virágai közül s mosolyognak, kedveskednek. Bódító, mámoros hangok uszkálnak a levegőben. Bogarak zümmögnek, darazsak csaponganak, de köztük tisztán, érthetően csendül az édes üdvözlés hangja:

— Eljen az új csász!

Péter neki támasztotta rézgombos botját az ajtófélnék s lábujjhegyen lépkedett az ágyhoz. Csakugyan örök álomra voltak már csukódva az öreg csász szemei. Töpörödött asszony sirt az ágy mellett, s az asztal lábaihoz kötve kis tarka malacz nyöszörgött.

Péternek mély részvét szállt a szívébe s elérzékenyülten forgatta kezében a kalapiját. Kevésre rá kifordult a házból s pattogó léptekkel tartott a város felé, a kertgazdához. Valóban nehéz könyecseppek rezdültek meg szempilláin, mikor a szomorú jelentést előadta.

— No, Péter — mondta a kertgazda — hogy leszünk ezután? Van-e felesége kendnek?

— Van instállom alássan.

— Hát gyermek?

— Van egy kilencz éves. Engedelmet kérek — leány.

És Péter, hogy kimutassa őszinteségét, hiven leírta a családfaját, hogy tehetős nagy gazdák az ő vér-rokonai s hogy van még egy gazember öcsce is, Márton, aki több izben be volt már csukva s aki jelenleg kubikos-mun-

görögkatholikusoknak jelentették volna ki magukat, kiknek kedvéért aztán nekünk kötelességünk lett volna használni engedni az egyházban a magyar liturgia használatát, miáltal vége lett volna egyházunk tiszta román voltának.

Mi románok tehát, kik a renegátok viszszaütésével, a legfényesebb elégtételt kaptuk meg ama hitünk miatt, melylyel oly erősen ragaszkodunk egyházi szervezeteinkhez és édes román nyelvünkhöz, egyesüljünk mindnyájan és siessünk most, midőn mirajtunk van a sor, mentől impozánsabb számban Péter apostol székéhez, hogy nyilt és ünneplés biztosítékot adjunk arra, hogy változhatatlan hittel ragaszkodunk a római szentegyházzal való unióhoz egyházunk keleti organizációjának alapjain. S biztosak lehetünk, hogy hitsziládságunkat Jó Atyánk más fogadtatásban fogja részesíteni, olyan fogadtatásban, mely olyanokhoz illik, kik férfiasan őrizik meg őseik hitét, még a földi hatalmasok akarata ellenére is.

Ismeretes a *Firczak* Gyula püspök és *Szabó* Jenő főrendiházi tag vezetésével Romába indult zarándoklat, mely azt célozta, hogy a már több helyütt használatban levő magyar liturgia Romában is elismertessék. A zarándoklat résztvevői már napokkal ezelőtt hazaérkeztek, anélkül azonban, hogy a magyar lapok erről tudomást vettek volna. Hogy mi ennek az oka, azt nem kutatjuk, de alighanem az, hogy a hazai románság részéről megindított mozgalom kisebbitte Romában a zarándoklat eredményét.

Részletes tudósítás nem fekszik előttünk, csupán az a páratlanul ocsmány referáda, melyet a balázsfalvi érsek lapja hoz ez ügyben. A vatikánban történeteket kritika tárgyává tenni tehát nincs alkalmunk, de arra igenis van alkalmunk, hogy tiltakozzunk mindenekelőtt egy *negyed millió magyar görög-katholikus*, azután pedig egy ország bíró nemzet önérzete és becsülete nevében, hogy akár Mihályi érsek, akár más elmerje vitatni tőlünk Ma-

gyarországon azt a jogot, amit a szlávok és románok zavartalanul élveznek.

Vajjon a Mihályi-érsek már zavartalanul garázdálkodhatnak ebben az országban?

*
**

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága *Apáthy* István elnöklésével ma délelőtt tartott ülésében tárgyalás alá vette a *Tallian* Béla képviselőre vonatkozólag és az ő kérésére *Gajári* Ödön által tett összeférhetlenségi bejelentést. Az ülésen az elnökön kívül *Benák* Károly, *Dózsa* Endre, *Ragályi* Béla, *Rudnyánszky* Béla és *Rattkay* László bizottsági tagok, továbbá a bejelentő *Gajári* Ödön és *Tallian* Béla képviselők voltak jelen. Elnök jelenti, hogy a pénzügyminisztertől azt az értesítést vette, hogy a kormány és a bank-egyesület között semmiféle szerződési viszony nincs. *Gajári* Ödön kijelenti, hogy a bejelentésnél egyáltalán nem vezette az a föltevés, mintha a jelen esetben összeférhetlenség forogna fenn, hanem szükséges volt a bejelentés, azért, mert a Ház ülésében burkolt czélzás történt arra, hogy *Tallian* Béla a képviselőséggel összeférhetetlen állást foglal el, már pedig szóló nézete szerint nem lehet, hogy a Ház elnökségében üljön valaki, a nélkül, hogy az ily gyanúsítás alaptalan volna ki ne derítették. Erre nézve szóló igazságos határozatot kér a bizottságtól. *Tallian* Béla kijelenti, hogy egyáltalán nem vezették személyes indokok, midőn *Gajári* az összeférhetlenség bejelentésére kérte, hanem a tekintet arra az állásra, melyet a Ház bizalmából elfoglalt a mely egy pillanatig sem tűr meg ilyen gyanúsítást. Ezután felolvastatott a bank-egyesület igazgatóságának a bizottság elnökéhez intézett levele, a mely szerint a bank-egyesület soha nem állott s jelenleg sem áll semmiféle, sem állandó, sem ideiglenes szerződéses viszonyban sem a kormánnyal, sem pedig a kormányzatnak bármely ágazatával.

Ezek után a bizottság tanácskozássra vonult vissza. Nehány percznyi tanácskozás után elnök nyilt ajtó mellett kihirdette a bizottságnak azt az *egyhangulag* hozott határozatát, hogy *Tallian* Béla a bank-egyesületnél elfoglalt állása a képviselőséggel *nem összeférhetlen*.

Ezzel az ülés véget ért.

Az országgyűlési szabadelvű párt holnap, szerdán esti nyolczadfél órakor értekezletet tart. Ezen az értekezleten tárgyalás alá kerülnek, mint értesülünk, a honvédelmi és pénzügyi tárczák költségvetési előirányzatai, vagyis az idei állami költségvetésnek még hátralevő ama részei, a melyek a párt értekezletein még nem nyertek elintézt.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 20.

Gyorsan végeztek ma a földmivvelésügyi költségvetés még hátra levő tétéleivel. Ma is igen sokan szólaltak még fel, de röviden. A szónokok között ma három gróf is volt: gróf *Szechenyi* Aladár volt az egyik, ki a lótenyészetről beszélt nagy szakértelemmel. Volt egy pár komoly hangon elmondott bombasztikus frazisa is, amelyek csendes derűtséget idéztek elő. Így a többek között azt mondotta: „A hidegvérű állatok szaporítása kétélű fegyver.”, vagy „A hátszlovak jellegével bíró egyedeket kell előállítani!” Különböleg elegáns, széphangu szónok.

Gróf *Andrássy* Sándor a felvidék érdekében szólalt fel és gróf *Tisza* István a Szamos szabályozását kérte.

Darányi miniszter minden felszólásra megnyugtatóan válaszolt. Félegykor pedig, a költségvetését letárgyalták.

A kultuszbudget tárgyalását kezdték meg aztán rövid szünet után. *Lehoczky* Antal és *Boda* Vilmos röviden beszéltek, majd *Komjáthy* Béla kezdett beszélni.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, *Darányi* Ignác.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik. Elnök bejelenti, hogy *Maros-Tordamegye* Mohács nevű községében egy ember megsértette, illetve szidalmakkal illette az országgyűlést. Az ügyesség már e miatt megindította az eljárást. (Helyeslés.)

A földmivvelésügyi költségvetés.

A lótenyészítés tételénél

Szechenyi Aladár gróf a kisbéri ménes felrissztését kívánja. A hidegvérű lovakat lehe-

kás a vasutnál. És végezte beszédét ilyenformán:

— Tegyen egy mozdulást az ügyemben tekintetes uram. Regulás ember vagyok, hü cseléd leszek.

Ugy lett, hogy *Zöld* Péter ideiglenes fegyverét, a kapszlira járó pisztolyt fölcserélte az öreg csőztől örökölt kétsövű puskával s családjával együtt mihamar behurczolkodott a csőztanyába.

A kis házat kívül-belül kimeszelgették s aajtaja mellé, az eresz alá magaslábu padot kopácsoltak össze, ahol nyárestéken kényelmesen lehet pihengetni s szétnézni ezen a szép birodalmon, melynek egyetlen öre immár *Zöld* Péter uram. — Az asszony babot, borsót, kaprot, burgonyát vetett a kis földcskébe és *Zsuzsi*, a leányzó, *georginát*, *büdöskét* és egyébvirág-magvakat szórt az ablak alatti gyepré, hogy illatos, bájos legyen minden. Kicsit félrebb építettek egy kis kucriczát is az apró marháknak s első vendégül a tarka malacot eresztették bele, melyet az elhalt csősz feleségétől pottom árért szereztek meg.

Péter szétszedte a rozsdás puskát, darabjait megsurolgatta s összerakosgatván, próbából célozgatott vele a jegenyék galyain himbálózó varjakra. És mikor mindent elrendezett, egy reggel kicsipte magát takarosan. Feszült rajta minden, de minden. Az ünneplő zeke, a sujtással kiteremtett nádág és a rogyós száru, sarkantyrus csizma, mely lépésről-lépésre ropogott, nyiszorgott a lába alatt. Bajuszát, hajját rendbe szedte, zsebébe nyomta a mezősegi törvény-füzetet s fekete szőrű kis kutyája kíséretében körutrá indult.

Az új csősz sorra vette a szegény pajtákat és a tornyos villákat, hogy annak rendje és módja szerint bemutassa magát. Mindenütt sajnálkozva emlegette az elhalt elődöt, a kinek egyedüli hibája csupán az öregség vala. Egyik-másik heilyen megkínálták egy pohár borral, *Péter* szabadkozott, de végtére is egy keveset megfellejtkezett magáról ezen a derült napon s estefelé bizony ugy a lábába tekergőzött a bor, hogy tétovázó léptekkel érkezett haza.

De másnap már kerékvágásba zökkent minden. *Péter* egyedül hivatásának élt s boldogságát nem cserélte volna föl senkiével sem. Botorkált a mesgyéken, meghuzódott a bokrok alján, leskelődött az utféleken s éjnek idején gyakran süttötte puskáját a levegőbe ijesztés okáért.

De alig kezdtek nyilni a virágok, már itt-ott kirángatta valami gaz tolvaj a szép bokorórsákat. Másfelé meg a gyümölcsfákat kezdték dézsmálni s most itt, majd a tulsó végén a finom faj-szöllöket lopkodták. *Péter* előtt megfoghatatlan dolog volt ez. Ki teheti, mikor teheti? holott ő éjjel-nappal talpon van. Vakarta az üstökét és hunyorgó szemekkel vizsgálta a lábnyomokat.

— *Lelövöm az akasztófa-virágját!* Le, ha a szülő apám volna! — mondta ilyenkor bösz haraggal s éberségét szinte megtizzszerezte, olyan dühbe borult.

Azonban ugy a szerencse, mint a kertü tolvajok, egyformán hátat fordítottak *Péter*nek. Panaszra panaszt következett s egyszer csak im jön nagy garral a kertgazda.

— Hol jár a kend szeme, *Péter!* — kiáltott rá durva hangon

Péter nem válaszolt. Csak azt érezte most, hogy szívet tüskés fájdalom marcangolja s fel nem tudná emelni tekintetét a nagy szegyen miatt, mely előnti arczát, mint forró olaj.

Alszik kend, vagy be van rugva? folytatja a korholást tovább. Ma itt, holnap amott lopnak a kend orra elől s jön a panaszt, hogy miféle új csősz ez? Már mint kelmed? Tudja meg, hogy még egy hónapig tőrök, de ha azalatt meg nem fogja a tolvajt, elcsapom. Elcsapom mint egy hűtlen cselédet. Megértette?

*Péter*nek zugott a feje ettől a kemény leczkétől. Hogy ötlet elcsapják, akár egy rossz cselédet. Hát ki végezhetné hűebben a hivatását? Se éjjele, se nappala, ott hagyja az ágyát, az az ebédjét, csakhogy körül szaladhassa a keretet s mégis lopnak. Valami gonosz ellenség áskálódhatik ő utána, aki ellene tör, meg akarja őt alázni.

Ezeket mind csak ugy magában morfondirozta *Péter*. De zugott még egyre a füle és hallotta untalan a mocskoló szavakat. Lassan megindult. Ment rendes utján, körül a kerítés mellett, némely helyen áthasította az utat, s megint visszatért, mokány kis alakja el-el tűnedezt a zöld bokrok között.

Ebben a hangulatban találkozott velem s elbeszélte véges-végig az ő nagy bánatát. Szívhez szóló, remegő hangja valóban szánalmat ébresztett bennem. Azonban mit segíthettem én? Valami olyasfélével bátorítottam, hogy nem kell félni *Péter*, kiviláglik a tiszta ember igaza.

— De elcsapnak, mint egy rossz cselédet! — ismételte többször egymásután.

tőleg kizárni szeretné a magyar lótenyésztésből, mert igen károsnak tartja, minthogy a lóállomány elkorcsosodik a hidegvérű tenyésztés következtében. Az amerikai lovak nagyrésze hidegvérű, ezek beszállítását megtiltáná, különösen a vidékre nem engedné azokat. Arra kéri a minisztert, hogy hasson oda, mikép a hadi szolgálatra alkalmas lovak átlagárát emeljék fel. A tételt elfogadja. (Élénk helyeslés.)

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter: Igaza van abban gróf Széchenyinek, hogy a kishéri ménest csökkenteni és minőségileg javítani kell. Ilyen intézkedést már tett is. Nagyon szeretné maga is, ha a mezőhegyesi ménest minél több szakember keresné fel. Csodálatosnak tartja, hogy a külföldön sokkal inkább érdeklődnek a mezőhegyesi ménés iránt, mint nálunk az országban. (Igaz!) A hideg lovakat, méneket igen sok községben kéri, de épen, mert tudja, hogy azok a legtöbb vidéken károsak, csak igen ritkán ad át ilyfajta lovakat. A hadilovak árának emelésére már eddig is közbenjárt, a jövőben is megteszi, ami lehetséges. (Élénk helyeslés.)

A gazdasági szakoktatás tételénél **Sámuel Lázár** a földmivés iskolák szaporítását kéri és Zilahnak is kér ilyen szakiskolát.

Darányi Ignác miniszter maga is kívánja a földmivés iskolák szaporítását. Hiszen eddig is 8-ról 18-ra emelte fel azok számát. Zilah helyett azonban régi ígérete folytán Szilágy-Somlyón állítja fel a Szilágyásznak szánt földmivés iskolát.

A havasi gazdaság tételénél gróf **Andrássy Sándor** a felvidéki kivándorlások megakadályozása céljából a miniszter póthitelét vegyen fel s azt a felvidék anyagi helyzetének javítására használja fel. A tételt különben elfogalja. (Helyeslés.)

Darányi miniszter kijelenti, hogy a kivándorlásokat a belügyminiszter kíséri figyelemmel, de maga is el fog követni mindent, hogy a kivándorlásokat helyes gazdasági politikával és anyagi támogatással megakadályozza. (Élénk helyeslés.)

A vízépités tételénél

Bessenyei Ferencz öntözőcsatornáknak mielőbbi kiépítését kéri, mert azoknak gazdaságiilag óriási hasznuk volna. Az egész alföld gazdasági viszonyait megváltoztatná. A tételt különben elfogadja. (Helyeslés.)

Tisza István gróf a Szamos szabályozását kívánja. Tudja, hogy a kormányknak ez egyik gondját képezi és azt is tudja, hogy a kisajátítások okozzák a legtöbb nehézséget, mégis az ottani vidék emelésére több sürgős intézkedést

kér addig is, amíg a Szamos végleges szabályozása megtörténhetik.

Darányi Ignác miniszter a Duna-Tisza csatorna kiépítését maga is kívánja, de ez a legjobb kezében van. Az öntözésre vonatkozólag mielőbb törvényjavaslatot nyújt be. A Szamos szabályozása elé tényleg sok akadályt gördítettek, a legnagyobb bajt valóban a kisajátítások csinálják. Horribilis számlákat nyújtanak be e czimen. Vannak, a kik a kisajátításból élőködni. Elérkezett az ideje annak valóban, hogy a kisajátításra vonatkozó törvényt készítsünk. A sági partszakadás kiigazítását mielőbb foganatba véteti. (Élénk helyeslés.)

A szőlészet tételénél

Bartha Odön a Beregben a ruthének között szőlőtelepek felállítását kéri.

Darányi Ignác föld. miniszter azt jegyzi meg **Barthának**, hogy az agrár-kölcsönök hatása alatt, illetve az agrár telepítések hatása alatt emelkedett a szőlőterületek értéke. Azután átér **Bartha** vádjaira, melyeket ma új harmadikkal telőzött be, most már azt akarja, hogy a parlamentnél rontsa el dolgát. Neki esze ágában sem volt és nincs, hogy a gazdasági vizsgálásokat itt a parlamentben helyeslje.

Zeyk Gábor a kincstári fürdők tételénél szólal fel. Dicséri a Herkules fürdőt. A többi fürdőhely azonban nagyon primitív. Kívánja, hogy ne takarékoskodjanak a befektetésekkel Vizaknán.

Darányi Ignác miniszter: Intézkedett, hogy ezentul a fürdő magasabb színvonalra emeltessek.

Elnök bejelenti, hogy a földmivelési költségvetés részletekben is elfogadtatott. (Eljenzés.) Következett a

vallás és közoktatásügyi

tárca költségvetésének a tárgyalása.

Lehoczky Antal hangsúlyozza, hogy meg kell törni minden oly törekvést, mely a nemzeti eszme terjedését gátolná. Allami iskolákat kell alapítani. A községeknek nagy szerep jutott a népoktatás terén, de nem elég hathatós nemzetiségi vidéken a magyarság érdekeinek megóvásában. A költségvetést elfogadja.

Boda Vilmos: Sajnálattal konstatálja, hogy a szakminiszter nincs jelen a költségvetés tárgyalásánál. Örömmel szavazza meg az új 300 tanítónői állást. A középiskolai tanárok helyzetén javítani kell, e célból felolvasza az 1895. évi memorandumát a tanároknak javadalmazása érdekében. A magyarság terjesztésének a politikáját kell intenzíve inauguralni. A költségvetést pártállásánál fogva nem fogadja el. (Helyeslés a szélbalon.)

— Nem kell megijedni, Péter! mondtam én újból.

S mégis, mintha csak a jó sors vezérelte volna hozzám, úgy esett, hogy néhány nap mulva segíteni tudtam rajta. Egy estefelé ugyanis az erdő fái közt, melyek szegélyezik a keretet, valami csavargó rongyos embert láttam ödöngeni. Gyanusan nézegetett a villa felé s hol eltűnt, hol előkerült. Hívtam Pétert. Az új császár arca tűzbe lobbant már a pusztá be-szédőtől is.

— Lelövöm, ha a szülő apám lesz is! — mondta keményen.

És este, amint kioltottuk a gyertyákat, Péter elhelyezkedett a villa körül valamely bokor védelme alá. Egy ideig magam is fentmaradtam s vártam a sötét szobámban, hogy hátha következik valami. De bizony meguntam a dicsőséget, lefeküdtem s elaludtam.

Péter azonban nem aludt. Tüzes szemekkel vigyázott a nemes vadra. Éjfélig hasztalan, de éjfél után egyszerre csak az erdő felől zaj ütötte meg a füleit. Valamennyire világítottak a csillagok, a holdnak egy keskeny kis karéja fent pislogott. Péter két alakot vett észre. Beugrottak a kerítésen s pillanatra megálltak. — Akkor, mintha mást gondoltak volna, huzódtak jobbra, a szomszéd villa felé. — Péter halkán, guggoló léptekkel utánok. — Az egyik alak most a kerítésnél megállott s ezalatt a másik lépegetett visszafelé. Eppen abban az irányban, a hol Péter állt. Péter kiugrott a diófa mellől s rákiáltott az alakra:

— Megállj!

Az futásnak eredt. A császár utána. Még kétszer kiáltott gyorsan egymásután:

— Állj! Állj, mert lelőlek!!

S azután lőtt. Az alak feljajdult s a kerítésről visszaesett.

A lövésre fölébredtem s kisétem a tornácra.

— Péter, itt van kend?

— Erre, erre! — hangzott a császár válasza. Megvan a gazember!

Lementem. Közös erővel megkötöttük a tolvajt s miután a lövés miatt nem tudott járni, bezipeltük a pinczébe. Péter a lépcsőnél nagyot lóditott rajta:

— Hogy hívnak, te bitang apáju ember? kiáltotta utána undorral telt hangon.

S tompán, rekedten válaszolt vissza a tolvaj:

— Zöld Márton a nevem . . .

A császár rácsapta az ajtót s mikor a kulcsot már megforgatta, csöndesen, kicsit akadozva mondta:

— A testvéröcsém.

De rögtön utána, mintha csak meglepte volna a fényes dicsőség felemelő érzése, hango-san, kihívólag tette hozzá:

— Megmondtam, hogy lelövöm még a szülő apámat is!

És reggel Zöld Péter sugárzó arczczal, ki-gyult szemekkel vitte összekötözött testvéröcsét egy talyigán be a városba, a kapitányság elé.

Azóta Péternek biztos kilátásai vannak, hogy a császár mesterség örökös kenyerere lesz.

Komjáthy Béla a magyarság csökkenéséről beszél s e tekintetben adatokat sorol fel.

Komjáthy a nemzetiségek ellen erélyes politikát, szigorú intézkedést akar, mert a magyar faj veszélyben van. A román főpapok gondolkozása nem hazafias.

Polónyi és Szóts Pálnak személyes kérdésben történt felszólalása után a vita folytatását halnapra halasztották.

Elnök holnapra az igazságügyi budgetet szintén tárgyalásra akarta kitűzni, de **Bartha Odön** ellenzése folytán szándékától elállott, s így csak a kultusz-tárca lesz napirenden.

TAVIRATOK.

Száműzött diplomata.

Filippopol, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) Konstantinápolyból ideérkezett jelentések szerint **Numan Kiamil** bég udvari titkárt, aki többször képviselte Törökországot az orientalista kongresszuson, Hedszaszba száműzték.

A sztrájk.

Nürschan, márcz. 20. (Saját tud. táv.) A miesi kerületben megszűnt a sztrájk. A munkások, egy kis töredék kivételével, mind munkába állottak.

A transzváli háború.

— Az A e a d i K ö z l ö o y táviratai. —

London, márczius 20.

A New-York Heraldnak jelentik Pretóriából, hogy **Krüger** elnök így nyilatkozott egy újságíró előtt:

Transzvál a békekötésnél azt is feltételül szabja, hogy a burokkal harcoló fokföldi afrikandereket hadviselő feleknek ismerjék el az angolok és vagyonukat ne bántásák. Ma a transzváli kormány arról értesült, hogy Fokvárosban néhány afrikandert hazaárulás vádjá miatt elítéltek, azt táviratozta **Salisbury** nek, hogy ha a fogoly afrikanderekkel nem bánnak úgy, mint hadi foglyokkal, akkor ezt a burok *britt foglyokon fogják megtorolni*. **Salisbury** azt válaszolta erre, hogy ha csak egyetlen britt foglyot is megsértünk, *engem tesznek személyesen felelőssé érte*. Ugy látszik, **Salisbury** ezt úgy gondolta, hogy az angolok *engem fel fognak akasztani*. Ilyen megvetni való fenyegetések azonban engem nem riasztanak el kötelességemtől.

London, márczius 20.

A **Times**-nak jelentik **Lourenco-Marquez**-ből tegnapi kelettel, hogy a mult éjjel a portugáliai hatóságok sürgősen egy csapat gyalogságot küldtek Transzvál határára, az ottani helyőrség megerősítésére.

A **Daily Chronicle**-nak jelentik **Bloemfontein**-ből 17-iki kelettel: **Olivier** kommandója elé lovasságot küldtek ki. **Kronstadt**-ban a burok hadi tanácsot tartanak.

Fokváros, márczius 20.

Milner kormányzó ma este katonai és magántitkára kíséretében elutazott innen.

London, márczius 20.

Valamennyi angol lap közli **Sternberg** Adalbert gróf nyilatkozatát, a mely a bécsi Neue Freie Presseben látott napvilágot. Több lap Németország képviselője ellen vizsgálatot is kér.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Rigoletto, opera. Lejo Lili felléptével. (Páros bérletszünet.)
Csütörtök: Rosenkranz és Guldenstern, vígjáték. (Páros bérlet.)
Péntek: Traviata, opera. Lejo Lili felléptével. (Páratlan bérletszünet.)
Szombat: Az ember tragédiája, dráma. Tövélygyi Margit felléptével. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: Udvöske, operette. Este: Az ember tragédiája, dráma. Tövélygyi Margit felléptével. (Páros bérlet.)

Faust.

— Lejo Lili első vendégfellépése. —

A végletek találkoznak! Ha ez a közmondás már régen meg nem lett volna, akkor a mi műsorunk összeállításából is lehetne ezt a szabályt megteremteni. Tegnap *Lórinca*, ma *Lejo Lili*! A kezdetlegesség és a teljes művészet között egy nap.

De felejtjük el a multat és bocsássunk meg szeretettel mindent akkor, amikor az énekművészet egy bájos jelensége áll előttünk, ki ragyogó hangjával, meleg, édes érzelmével, az énektudás minden hatalmával és erősségével fogva tartja lelkünket.

Lejo Lili dicsősége a művelt világ minden nagy színpadán mindenki hódolatát nyerte ki — művészetének tapsoltak, mert amit és ahogy énekelt, átértette és átértette az igazi művészetért lelkesültni tudó tömeg.

Pedig hát a művész nem fektet súlyt azon külsőségekre, melyek a hatásadászó énekesnek előtt oly kívánatosak — ő nem énekel úgy, hogy egy magas hanggal agit adjon a tapsra, — ami pedig sok nagy művésznél igen kedvelt módszer szokott lenni. Nem! *Lejo Lili* Margarétája az, akit Göthe képzelete megalkotott, egyszerű, szende, tiszta és éneke ennek az egyéniségből fakadt, egyszerűen, tisztán, lélekemelőn. Amit Margaréta érez és szenved, azt a dal szárnyán a magasba emeli *Lejo Lili* és Gounod nagysága, halhatatlansága csak úgy érthető meg tisztán, ha a zeneköltő lángtehetségét oly énekművész interpretálja, mint *Lejo Lili*.

Nem részletezzük egyenként nagy áriáit, mert minden egyesnek közös vonása az, hogy mély érzelemből fakadók és gyönyörű tiszta hangon jutnak érvényre.

A kert jelenet pajkos ékszer-áriája és a börtön jelenet téboly-áriája között az érzelmek végtelen skálája húzódik el, és a művész egyenlő erővel végig fut rajta édes hangjával, nagy élvezetet nyújtva az elbűvölt hallgatóknak.

A közönség frenetikus tapsokban tört ki minden egyes dallama után, és a zenekar jókora pauzákat volt kénytelen tartani, míg a tapsvihar lecsendesült.

A zenelexikon minden egyes terminus technikusát kellene felhozni, ha szakértelmesen akarnám jellemezni *Lejo Lili* művészetét; de én nem keresem ezt a tudákos és sokszor neveltséges formát, mert aki *Lejo Lili* hallotta énekelni, annak nem kell a műszó, az egy néhány szóba foglalja a művészetének méltóságát és ez az, hogy isten áldotta tehetség gyönyörű ködteti a hallgatót. Aki pedig nem hallotta, annak a sok terminus technikus úgy sem tudja hiven tolmácsolni az énektudás ezen magas fokát.

A mai Faust előadás *Déry, Odry, Rédey Szidi, Székely Anna* és *Pintér* közreműködése mellett oly magas fokon állott, hogy büszkék lehettünk reája.

Ez a fényes siker ez egész héten állandónak ígérkezik és igazán sajnáljuk, hogy nem maradhat mindig így, pedig lehetne. De hát a napnak is vannak foltjai — és utóvégre ez is vigasztalás. **Carolus.**

* **Lejo Lili vendégjátéka.** *Lejo Lili* növekedő érdeklődés mellett fog nálunk vendég szerepeltetni. *Rigoletto* holnapi előadására a földszinten igen kevés hely maradt már ma. Verdinek szép, dallamos operájában a művésznőnek egyik legjobb szerepe van, azonfelül az operát tavaly óta egyszer sem adták elő, azért volt már ma oly nagy a kereslet a pénztárnál. A vendégművész délelőtt résztvett *Faust* próbájában. Bár nem teljes hangon énekelt, a közreműködő

hallgatók elragadtatással élvezték a színes, érzelmes, meleg hangot. *Strakosch* Febea próbált nálunk csak ilyen hatással ebben a szerepben. A művész igen jól érezte magát a mi operanzensemblünkben, melyet *Odry* Lehel mint rendező, *Müller* Ottó mint karmester vezetett. *Lejo Lili* Aradról Eszékre fog utazni rövidebb vendég szereplésre, azután hosszabb ideig a *prágai* cseh operánál fog játszani.

* **Mütter Müller József** a Schreyer-konzervatórium tanára, a kiváló gordonkaművész április hó 8-án hangversenyt rendez a Fehér Kereszt nagy termében. A hangversenyen, mely iránt már most élénk érdeklődés nyilvánul az egész városban, *Siebert* Hermina énektanárnő is közre fog működni.

* **Koczalski Raul** 25-iki hangversenye iránt nagy az érdeklődés, ami érthető is a zongoraművész nagy hírnél fogva. Ahol csak megfordult, mindenütt nagy dicsérrel nyilatkozott róla a sajtó. Hangversenyének érdekessége lesz, hogy saját szerzeményeiből is több számot ad elő. Jegyek előre válthatók *Klein Mór* könyvkereskedésében.

* **A temesvári színház vendégei.** A temesvári színházban március 21-én, 22-én, és 23-án *Csillag Teréz* és *Nádai Ferencz* fognak vendég szerepeltetni a Vájlunk el, Attaché és Agglegények című darabokban.

* **A „L'Aiglon“-ról.** Rostand nagy hirre vergődött darabja eddig négyszer került színre Párisban. Szükséges volt itt-ott rövidíteni, mert a sas-fiu dagályos hosszú tirádái még a legdühösebb bonapartiakat is untatni kezdték. Az a tüntetési ház, a mely a főpróbán és a premiéren uralkodott, már alább hagyott. A tárgyilagosan gondolkodó publikum úgy látszik tudatára ébredt annak, hogy köztársaságban élnek. Különben a „L'Aiglon“ első napjainak lelkesedése leginkább csinált volt, dacára annak, hogy a Brüsszelben lakó *Napoleon* híveinél hatott, hogy a lármás tüntetéseket hagyják abba, mert ezek a darab betiltását vonnák maguk után. Ugylátszik, hogy *Waldeck-Rousseau* helyesen cselekedett, midőn megtagadta a republikánusoknak a „L'Aiglon“ betiltására irányuló kérelmét.

— Politikai okokból nem tilthatom be egy költői munka előadását, mondá a miniszterelnök. A kormánynak tényleg nem volt szüksége a betiltásra, mert a monarchisztikus mozgalom nem volt valami veszedelmes. Különben *Rostand* nem nacionálista, a mint az a Dreyfus-ügyben tett nyilatkozataiból is kitűnik. Azon időkben *Sarah Bernhardt* és *Réjane* asszony meg az egész Comedie Francaise Dreyfusardok voltak.

Kossuth Lajos emléke.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Budapest, március 20.

Kossuth Lajos halálának hatodik évfordulója volt ma. Ma hat esztendeje, hogy a magyar szabadság megteremtője Turinban kilehelte nemes lelkét. Az évfordulót kegyelettel ülték meg a székesfővárosban. A székesfőváros tanácsa az évforduló alkalmából gyönyörűen feldiszipolta Kossuth Lajos sírját a kerepesi-uti temetőben. Délszaki növények valóságos erdőt képeznek a sírhelyen, melyet kegyeletesen kezelték egészen elborítottak a szebbnél-szebb koszorúkkal.

Délelőtt kilencz órakor *Kossuth* Ferencz helyezett koszorut a sírra. A remek koszorut óriási fekete szalag díszíti, melyen ezüst betűkkel ez a felírás áll: „*Kossuth Ferencz és Lajos Tódor — Felejthetetlen atyjuknak.*“ Ugyancsak ma reggel gróf *Kreith* Béla óriás babérszorosut vitt ki a sírra, a melyre kitétték az amerikai magyarok, a *Basso* doktor és a new-yorki magyar dalegylet ércz koszoruit is. A sírnál egész nap óriási közönség időzött. Mindenki hozott egy-egy szál virágot a nagy hazafi sírjára.

A Kossuth Lajos-nőkör, amely délelőtt tíz órakor gyászistentiszteletet tartott a Deák-téri evangélikus templomban, gyönyörű babérszorosut helyezett a sírra. A nemzeti színű

szalag felírása ez: „*A Kossuth Lajos-nőkör tagjai — Honleányi kegyelettel.*“ Az istentiszteleten nagyszámu közönség volt jelen. Ott voltak az egyetemi ifjuság küldöttei is. Az oltár előtt volt elhelyezve a kör bebérkoszoruja. A templom első padsoraiban foglaltak helyet *Kossuth* Ferencz orsz. képviselő és az egyesület tagjai, a kik gyászruhát öltöttek magukra, valamint a honvéd-menedékház lakói. A többi padsorokat a nagyszámu közönség töltötte meg. A kar éneke, a melyet orgona kísért, nyitotta meg a gyászünnepelet. Azután *Horváth* Sándor az evangélikus magyar egyház első lelkésze mondott nagyhatásu emlékbeszédet. Karének fejezte be a kegyeletos ünnepelet, mire *Kossuth* Ferencz elbucszott az egyesület tagjaitól és eltávozott a templomból.

A jelen voltak ezután kivonultak a kerepesi-uti temetőbe, a nagy halott sírjához. A menetet, melynek élén husz öreg honvéd haladt, az egész uton nagy közönség kísérte. A tudomány egyetemen nagy tüntésre adott alkalmat az évforduló. Az ifjuság ugyanis arra kérte a rektort, hogy a gyásznapi való tekintettel hirdessen szünetnapot. Az ifjuság kérését nem vették figyelembe és ma reggel minden karon megkezdtek az előadásokat. Az előadási termekben mindenütt szokatlanul sok hallgató gyűlt össze, de nem azért, hogy meghallgassák az előadást, hanem, hogy tüntessenek a tanárok ellen. A mikor az előadást megakarták kezdeni, az ifjuság óriási abczug kiáltásokban tört ki, hogy a tanárok ijedten menekültek a tanári szobákba.

Egyedül *Concha* tanár nem akarta figyelembe venni az ifjuság tiltakozását és megakarta kezdeni az előadást. Fűlsikető zaj tört ki erre, sűrűn hangzottak az *abczug hazaáruló!* kiáltások. *Concha* erre beszédet akart inténi az ifjusághoz, de a nagy zajban elveszték a szavai és kénytelen volt eltávozni a tereméből. Tíz órára csend volt mindenfelé, az egyetemen sehol sem tartottak előadást.

Ugron védekezése az összeférhetlenségi-bizottságban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 20.

Ugron Gábor előterjesztette védekezését a zab-ügyben az arra hivatott bíróság, a Ház összeférhetlenségi bizottsága elé. Írásban tette és sok nappal az első viharok után; volt ideje tehát rendbeszedni minden gondolatát s megfontoltan, a lehető legjobban védekeznie.

Nos ez a védelem szégyenletesen gyenge és neveltségesen ügyetlenül ravaszkodó. A hol a törvényt magyarázza, ott szándékosan félre-magyarázza, a hol saját tényeire alkalmazná, ott megkerüli a döntő tényeket s végül a hol a morális következmények levonásáról volna szó, ott avval menekül, hogy *ma már megszűnt* az összeférhetlensége, mert szállítását teljesen lebonyolította.

Érdemes pár szóval sorra venni *Ugron* védekezésének egyes tételeit.

Azt mondja elsőben, hogy törvény szerint csak az a vállalkozás nem fér össze a képviselőséggel, a mely esetleges nyereséggel vagy veszteséggel jár, ő azonban előre meghatározott fix-áron adta el zabját, tehát nem volt kockázata s így nem jutott az inkompatibilitás helyzetébe.

Nem mindig volt ilyen liberális *Ugron* a törvény magyarázásában, de az ő érdekében ezt a legtágabb magyarázatot is elfogadjuk. Ha saját termését adja el és csak saját termését szállítja, akkor talán nincs esetleges haszna,

vagy vesztesége, hanem bizonyos haszna van, de mert üzletszerű összevásárlás útján tudott csak 108 waggon zabot szállítani, a kockázat is jelen van, noha nem ebben van a törvényes intézkedés sulypontja.

Azt mondja Ugron, a szerződés nem adott fölötté hatalmat a közös hadügyminiszternek, mert még per esetére is a tőzsdei bíróság illetékessége volt kikötve.

De hát a törvény nem is attól félt, hogy személyes hatóságot nyer a vállalkozó felett a miniszter, nem az a baj, hogy hatalmat ad az ilyen szerződés a miniszternek a vállalkozó felett, hanem, hogy *elveszi* a képviselő ellenőrző hatalmát a miniszter felett. Hiszen bírói hatalma azok felett a bankok felett sincs a kormánynak, a melyek igazgatói ki vannak zárva a képviselőházból, de ki vannak zárva, mert valószínű, hogy az üzletért, a melyet kaptak és a melyet jövőben is kapni akarnak, lemondanak a köteles ellenőrzésről. — Ugron másról beszél, hogy elterelje a figyelmet arról, a mi lényeges.

Azt vitatja Ugron, hogy ő eladó és nem vállalkozó. — Kérdjük, saját termését adta-e el csak? Ha piaczon vett árut is szállított — pedig szállított — akkor már üzérkedett, vállalkozott.

Ugron a dohányszállítást hozza fel védelműl. Csak hogy dohányt másnak, mint a kincstárnak *nem lehet* eladni, a zabot ellenben lehet. És zabot a kincstár *mástól is* vehet, olcsóbban is, mint Ugrontól, s ha tőle drágább áron vett, nem ok nélkül tette.

Abban azonban igaza van Ugronnak, hogy miután szerződését teljesítette, s az megszűnt, *ma már* nincs összeférhetetlen helyzetben, — törvény szerint. Nyíltan kifejezte, hogy a megszűnt inkompatibilitás morális konzekvenciáit nem akarja levonni. — Kényszeríteni rá aligha lehetne. *Nem is érdemes.* A ki ilyen fondorkodással köti magát a mandátumához, az semmi ember, sulytalan a parlamentben. Akár ott van, akár nincs, mindegy. Hát Ugron is ott maradhat.

Ma délután öt órakor vette tárgyalás alá Ugron Gábor zabszállításait a képviselőház összeférhetlenségi bizottsága.

Andrássy Tivadar gróf elnökölt. Első felszólaló Olay Lajos volt.

Olay Lajos a Ház tekintélye és a fenforgó összeférhetlenségi ügy tisztázása érdekében kéri, hogy az Ugron-ügyére vonatkozó okmányokat szerezzék be.

Solymosy Márton, budapesti lakos, az összeférhetlenség bejelentője előadja, hogy nem érdekből, vagy ellenszenvből tette feljelentését, hanem csupán csak hazafiúi kötelessége teljesítése végett.

Ugron Gábor: Oly dolgok hozattak fel ellenem, a melyekről tudomásom nem volt, a melyek ellenében tehát nem is védekezhetem. Kérem ezért beszerezni a vonatkozó okmányokat. A zabszállítási ügyre nézve pedig felolvassom következő írásbeli nyilatkozatomat:

Tisztelt bizottság! Az 1875. évi I. törvény-czík 2. §. b. pontja szószerint így szól:

A kormánnyal szerződési viszonyban álló vállalkozó, a mennyiben a vállalat esetleges nyereséggel, vagy veszteséggel van összekötve, országgyűlési képviselő nem lehet.

Ezen pont alkalmazhatóságához szükséges, hogy az egyik szerződő fél a kormány a másik vállalkozó legyen. Az én adás-vételi szerződésemet a közös hadügyminiszterium intendatúrájával kötöttem 108 waggon zabra, mely szeptembertől márczius végéig volt szállítandó.

Kérem az eredeti zárleveleknek a közös hadügyminiszteriumból való beszerzését, mert én csupán másolattal rendelkezem s mint magán ember az eredeti okmányokat be nem szerezhettem.

A közös hadügyminiszteriumnak hatósága polgári egyének felett nincs s szerződéseim következtében felettem sem ily hatóságot, sem valamely befolyást nem nyert. Még kevésbé vált hatóságommá és szerzett felettem hatalmat a katonai intendatura, mivel polgári ügyekben bírói hatalma sem annak, sem ennek nincs. Vételi szerződéseimben ki volt kötve a tőzsdebíróság illetékessége.

Én szerződési viszonyban álló vállalkozó nem vagyok, mert én egyszerű eladást és pedig fix-áron, eszközöltem. Ennek kereskedelmi ügyet és vételi szerződés a neve; én eladó fél vagyok, nem pedig vállalkozó (Unternehmer). Nem vagyok vállalkozó, mert az árut természetes állapotban, minden átalakítás, feldolgozás nélkül adtam el és mert állandóan, üzletszerűen gabnaeladással nem foglalkozom. A jelen ügylet is az esztendő hét hónapos gabnakereskedési szakára terjed csupán.

Más megítélés mellett minden dohánytermelő dohányja beadása alkalmával vállalkozó volna és nem eladó, — a mit senki sem állított eddig, ámbár hogy a dohány beadás nem fix-áron történik, hanem csak az átadáskor megállapított áron.

Azonban a kormánnyal szerződési viszonyban álló és vállalkozó képviselő is csak annyiban jut összeférhetlenségi helyzetbe, a mennyiben a vállalat esetleg nyereséggel — mint a törvény mondja — vagy veszteséggel van összekötve. Miután én a zabot előre meghatározott fix-áron adtam el és az utólagos elszámolásra való minden alkalmat kizárván, a hadügyminiszteriumtól vagy az intendatúrától függő nyereségem, vagy veszteségem nem lehetett.

Ezekből látható, hogy az 1875. évi I. t. cz. 2. §. b) pontjában megszabott feltételekből sem az egyik, sem a másik nincs jelen, mivel vállalkozó nem vagyok és a kormánnytól függő nyereség és veszteség ki volt zárva, függetlenségemet pedig a polgári bíróság ítélkezése biztosította.

Ezektől eltekintve előadom, hogy én márczius 17. óta sem a közös hadügyminiszteriummal, sem az intendatúrával szerződési viszonyban már nem állok, mert az eladott zabmennyiséget teljesen, az utolsó szemig a kikötött élelmezési raktárakba beszállítottam, átadtam és az átvétetett, minek következtében vételi szerződéseim megszűnt. — Két élelmezési raktártól az elismervényt mellékelem, kettőtől azonban még nem érkezett be. Kérem, a közös hadügyminiszteriumtól kegyeskedjék bekérni a hivatalos bizonylatot arról, hogy szerződéseim teljesítve lett.

Budapesten, 1900. márczius 20.

mély tisztelettel:

Ugron Gábor.

Rátkay László kéri Ugront, szállított-e más években is zabot.

Ugron: Igen 1896. évben. *Azonban 1897. és 1898-ban, mikor nem voltam képviselő, nem szállítottam.*

Rátkay: Az ideai átvételnél merültek-e fel nehézségek?

Ugron: Nem tudom, én nem voltam ott.

Andrássy Tivadar gróf: Ki volt kötve, hogy saját termését szállítsa?

Ugron: Nem volt kikötve semmi.

Rudnyánszky Béla előadó indítványozza,

hogy az Ugron által előterjesztett másolatokat fordítsák németről magyarra.

Rátkay ugyanezt kívánja.

Rudnyánszky kéri Ugront, hogy volt-e az államvasutakkal is szállítási szerződése.

Ugron: Igenis volt. Kéri az erre vonatkozó okmány beszerzését.

Hosszabb tanácskozás után elnök a következőkben hirdette ki a bizottság határozatát:

1. Beszerzendők azok a kérvények, amelyekben Ugron a zabszállításra pályázott.

2. Beszerzendők a kimutatások arról, hogy Ugron mennyi terményt és takarmányt szállított.

3. Bekérendők az eredeti szerződések hiteles fordításban. Felvilágosítás kérendő, hogy a hadügyminiszterium szokott-e eltérni a nyilvános árlejtés kívánalmától, s ha igen, mikor és mily okból.

4. Felvilágosítás kérendő, vajjon saját termését kellett-e szállítania Ugronnak és sajátjának mondotta-e, amit szállított.

5. Beszerzendő a delegáció határozata, mely szerint közvetlenül a termelőktől kell a takarmányt beszerezni.

6. Beszerzendő a delegáció albizottsága előtt Ugron által tett bizalmi nyilatkozat.

7. A magyar államvasutaktól beszerzendő Ugron szerződése a talpfák szállítására nézve.

8. Beszerzendők a székely pokróczgyár felállítására adott 4000 frt és 1000 frt előlegre vonatkozó iratok.

A bizottság ezeknek az iratoknak a beérkezése után fogja az ügyet tovább tárgyalni és arra nézve határozni.

MULATSÁGOK.

(=) **Purim-bál Gurahonczon.** A gurahonczli izraelita fiók hitközség saját alapja javára folyó hó 18-án Purim-bálat rendezett. A mulatságon részt vett Gurahoncz és környéke összes intelligenciája. A multság kitűnő kedély hangulatban folyt kivilágos kivirradtig. Jelenvoltak a következő hölgyek:

Asszonyok: Özv. Cziglerné (Acsuva), özv. Czukker Józsefné, Czukker Ferenczné, Fuchs Bernátné, Krausz Simonné, Kohn Lipótné, Karácsonyi Jánosné, Moskovitz Mórné (Csucs), Mundur Ferenczné, Róth Henrikné, Rózsa Imréné, Rényi Miklósné, Schaár Mórné, Scheer Edéné (Nagy-Halmágy), Scheer Gyuláné, Schiller Mórné (Pleskucz), Singer Lajosné, özv. Weiszberger Sámuelné, Weiszberger Józsefné, Weiszberger Mórné, Weisz Ignáczné (Almás), Weisz Adélné (Szt.-Anna).

Leányok: Czigler Regina, Czukker Gizella, Epstein Vilma, Karácsonyi nővérek, Krausz Rózsika, Róth Regina, Weisz Adél és Juliska, Weiszberger Emilia, Weiszberger Linka, Scheer Gizella, Singer Lóri, Stern Flóra (Arad.)

(=) **Multság Simándon.** Fényesen sikerült táncmultságot rendezett a simándi ifjuság f. hó 17-én A multság reggel 6 óráig tartott. Jelen voltak a következő hölgyek:

Asszonyok: Blau Jakabné, Vogl Jakabné (Kisjenő), Groszmann Józsefné (Kisjenő), Katz Mórné (Kisjenő), Messer Márkné, Messer Simonné, Messer Vilmosné, Róth Kálmánné, Reisner Mórné (Kisjenő), Schönfeld Samuáné, Schildt Henrikné, Scheer Lipótné, Stern Mórné (Ref.-Dombegyháza), Spitzer Simonné (M.-Kovácsbánya), Tapfer Albertné (Szapárliget), Weiszfried Mórné, Weisz Lipótné, özv. Reich Ignáczné, Stern Márkné (Kisjenő).

Leányok: Füredi Berta és Józsa (Szapárliget), Farkas Rózsika (Arad), Grünbaum Ilona (Kétegyháza), Groszmann Helén és Irén (Kisjenő), Lindenfeld Giza (Furta), Reisner Teréz (Kisjenő), Scheer Aranka, Steiner Aranka (Kisjenő), Schönfeld Rózsika, Weiszfried Ilona, Weisz Jenni és Rózsi, Katz Helén (Kisjenő.)

Bolla Kálmán menesztése.

— A kegyvesztett adlátus. —

Arad, márczius 20.

Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Miklós Dániel honvédezredes hadbíró agyonlőtte magát. A haláleset nyomán mindenütt hirtelen támadt, a fővárosban szétében beszéltek az emberek, hogy a tragikus véget ért ezredes Bolla altábornagy kergette a halálba. Csakhamar tudomásra jutott az is, hogy a szerencsétlen öngyilkos hátrahagyott levelében nyíltan az altábornagyot vádolta haláláért. A szóbeszéd és a halott utolsó levele azt el is érték, hogy Bolla altábornagy ellen megindult a vizsgálat.

Miklós Dániel ezredes közönséges szolgálati kihágási ügyét, mint azt már megirtuk, Bolla altábornagy magánbosszúból akként vezette, olyan elferdített vallomásokat vétetett jegyzőkönyvbe, hogy Miklósnak vagy a megbecstelenítés, vagy a halál között kellett választania. Tudjuk, hogy ez utóbbit fogadta el.

De a nemezis utólérte az altábornagyot, mert a Miklós-eset után József főherceg táviratilag Fiuméba hívatta Bollát s így szólt hozzá:

— Altábornagy ur. én önt nem vizsgálóbíróknak küldtem ki a Miklós-esetben. Ezért az életért ön számolni fog.

Ő Fensége erre sarkon fordult s a faképnél hagyott altábornagy ügye ezzel el is dőlt. Csupán a fölött volt kérdés, vajon nyíltan megbélyegezve, büntetésből mentse-e fel, vagy „saját kértére“ nyugdíjazzák.

A közel napokban dőlt el, hogy a *katonai szellem megóvása érdekében* az utóbbit fogják alkalmazni.

Bolla altábornagy azért üldözte folyton Miklóst, mert annak idején, mikor Bolla pozsonyi parancsnok volt s ellene kegyetlen bánásmód miatt több feljelentés érkezett a hadtestparancsnoksághoz, Miklós Dániel volt ügyében a referens. És Bollát többször megintették, sőt megfenyítették.

Mikor aztán Bolla, bizonyos körök befolyására, ennek daczára a *Hollán Ernő* nyugdíjaztatásával megüresedett állásra kineveztetett, első dolga volt saját, már befejezett ügyeinek aktáit magához hozatni. Ezekből megtudta, hogy Miklós referált „ellene“.

Innen indult ki a hajsza. Több mint tíz szolgálati kihágást indított Miklós ellen, alattielőtt a legkiméretlenebb szitkokkal illetve s mikor újból egy akta késedelmes elintézése miatt eljárást indított ellene, kivitte, hogy ő maga vezesse a vizsgálatot. A vége az öngyilkosság lett.

A honvédségnél Bolla ellen az elfojtott keserűség ez esettel oly nagy lett, hogy azt a főbb tisztek nyíltan ki is fejezték a főherceg előtt. Ez betetőzte az altábornagy ügyét s mint már fentebb írtuk: csak a forma kérdése dőlt el e napokban. A nyugdíjaztatással azonban csak igen kevéssé van megtorolva amaz injuriák nagy száma, a melyet Bolla altábornagy elkövetett. Nem szólva a lassu „kiszekirozások“ról, Bolla 48 órán belül egész sereg tisztet nyugállományba kergetett.

Kerner vezérkari ezredes, *Wendorfer* és *Frey* főhadbiztos alezredek, *Ursprung*, *Richter*, *Szarvady* és *Cservenics* századosok, valamint *Lipner* és *Bachna* törzsőrmesterek, mind egy-két nap alatt hirtelen kérik nyugdíjaztatásukat, hogy elkerüljék Bolla még kegyetlenebb üldözését.

Többeknek sikerült áthelyeztetéssel menekülni Bolla karmai közül. Így pl. *Balássy* őrnagynak, a kit egy trencsényi gyakorlat alkalmával Bolla az ezred szemeláttára körbe fut-

tatott a gyakorlótéren, úgy, hogy az öreg katonának a könye csordult ki. Áthelyeztetéssel menekültek: *Lányi*, *Schneider*, *Hofbauer*, *Kretz* és *Nagy* őrnagyok, *Makay*, *Füllöp*, *Pokol*, *Nagy* és *Tomasovics* századosok, valamint *Feix* és *Polacsek* főhadnagyok.

Ezeknek vérlázító elüldöztetése a honvédség közt jól ismeretes. De sokkal több a száma a legénység közül a hosszú várfozságra és öngyilkosságba kergetett embereknek, a kiknek szerencsétlensége a Bolla lelkén szárad.

Huszonöt ember halála.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 20.

Az óriási katasztrófát, mely huszonöt ember halálát okozta *Paksnál* a Dunán, minden fővárosi és vidéki lapot megelőzve, részletesen hozta már tegnap az *Aradi Közlöny*.

A mai napon érkezett hírek szivettépő jelenetekről szólnak. A tíz évvel ezelőtt történt óriási dunai katasztrófa scénaí ismétlődnek meg. A harangok ma egész nap zúgtak Pakszon csak úgy, mint tíz évvel ezelőtt, és a még nem agnoskált holttestek felé épen úgy megeredt a zarándoklás a temető halottas házába, mint annak idején, mikor a Dunába fordult komp háromszáz ember halálát okozta ebben a szerencsétlen városban.

A szerencsétlenek holttesteit csak részben sikerült ma kifogni, mintegy *tizenhatot*, kiket a mai nap folyamán el is temettek.

Könyet fakasztó jelenetek játszódtak ma le a dunaparti kis községben, a melynek egy egész országra való gyász jutott ki egy napon. A vízbefultak rokonai, hozzátartozói zokogva borultak a hideg, csapzott haju, átázott ruhájú holttestekre, s még vigasztalanabb volt azoknak a helyzete, kik szeretteiket holtan sem láthaták meg. Mert remény nincs, hogy valaki élve menekült volna meg a komp utasai közül, aki nem került elő, azt viszi magával a Duna árja.

A kifogott testeken mind meglátszik a borzasztó halálküzdelem jele, de ezeknél százszorta megindítóbb az az összefogódzkodott két test, melyet kifogtak: *egy anya gyermekével*. Itt nem önmagáért küzdött a halálba sodró árba került asszony, hanem kis fiáért, kit görcsösen magához szorítva tart, a gyermek pedig karját anyja nyaka köré fonva keresett menedéket. A holttestek láttára többen elájultak. Egy asszony, fia holttestére borulva, eszméletét veszítette s alig bírták öntudatlan állapotában elválasztani gyermekétől.

A halottak nagyobb része paksi, de többen vannak a szomszédos Kömlőd községbe valóik is.

A szerencsétlenség körülményeiről természetesen sok beszéd folyik. *Grosz*, a komp bérloje azt állítja, hogy nem akarta átvitetni az utasokat a Dunán, hanem azt mondta, hogy várjanak, míg a vihar elvonul. Ezek azonban mindenképen haza akartak jutni és könyörögtek neki, majd kettős díjat ígértek. Erre azután engedett.

Az egyetlen ember, aki megmenekült, a kormányos, de hogy a katasztrófa teljes legyen, úgy látszik, ő is áldozatul fog esni. A hideg víztől *tüdőgyuladást* kapott, s alig van remény életben maradásához.

A kalocsai vizsgálóbíró szigorú vizsgálatot indított s már eddig is számos embert kihallgatott. Pestmegye alispánját táviratilag értesítették a katasztrófáról.

A radnai választás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 20.

Vancsó Gyula dr., a radnai kerület képviselő-jelöltje, ma folytatta körutját kerületében. Reggel utazott ki Aradról *Beles* János, *Seidner* Bernát, *Sármezey* Ákos, *Urbán* Iván és *Fóthy* Nándor kíséretében.

Első állomáshelye *Mondorlaknál* volt, hol száz lovasból álló bandérium és ötven lobogós kocsis fogadta, élén az előljárással, melynek nevében *Milován* Pál jegyző fia üdvözölte a jelöltet. Benn a községben *Vancsó* megtartotta programbeszédét, mely után *Beles* János, a volt képviselő, román nyelven ajánlotta a választóknak.

A bandérium és a kocsik elkisérték *Vancsót Szabadhelyre*, hol fuvózenekar hangjai mellett és taraczk durrogás között vonult be a községbe. A fogadtatás itt is olyan meleg volt, mint *Mondorlakon*.

Gyorokra érkezve, *Pállya* Mátyás gyoroki esperes-plébános intézett hozzá beszédet Gyorok, Kúvin és Ménés községek választói nevében. Kedves jelenet volt, mikor *Hunyady* László gyoroki ev. ref. lelkész kisleánya virágcsokrot nyújtott át a jelöltnek. *Vancsó* itt is programbeszédet tartott, mely után *Beles* beszélt a választókhöz. Innen *Kúvinba* mentek át, majd visszatértek Gyorokra.

Itt délben *Adamovits* Lázár uradalmi intézőnél ebéd volt, hol *Pállya* Mátyás mondta az első felköszöntőt *Belesre*, a volt képviselőre és a jelöltre. *Beles* *Vancsót* éltette és megköszönte neki a multban iránta való jóakaratu barátságát. *Vancsó* beszélt ezután a zöld és a fehér asztal melletti köteleességekről. Miképen fog a zöld asztalnál megfelelni, nem tudja, a fehér asztalnál, hol a *barátság* fejlődik, biztosítja, hogy helytáll választóiért, kiknek *barátságát* *Hunyady* László, bár függetlenségi, elvei fentartásával, függetlenségi jelölt hiányában, *Vancsóhoz* csatlakozik. Bizik benne, mert jó hazafinak ismeri. *Pállya* Mátyás ezután *Vásárhelyi* Lászlót, mint az aradmegyei szabadelvű párt elnökét élteti, majd *Seidner* Bernátot, ki a hazafias ügyekben soha sem vonja el magát a fáradságtól. *Urbán* Iván *Nádasdy* grófért, a házigazdáért üríti poharát.

Ebéd után *Paulisra* ment *Vancsó*, hol az előljárással élükön fogadták a választók. Itt német nyelven tartotta meg programbeszédét, hangoztatva, hogy nyelv- és valláskülönbőség nélkül, mindenkinek érdekét szíven fogja viselni. Szerinte ez az igazi szabadelvűség. A lelkesedéssel fogadott beszéd után a jelölt kíséretével visszatért Gyorokra.

Nyomor elől a halálba.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 20.

Tragikus esemény hírére hozza Bécsből a táviró. Egy nagy család keresett ma a halálban menedéket az élet nyomora elől. Az éhhalál fenyegette őket s ők inkább vették a *méregpoharat*, a mely gyors elmulást és örök pihenést ígért.

Lang Domokos kereskedő, a *Kaiserstrasse* 71 számú házban lakott négy leányával. Valaha virágzó üzlete volt *Langnak* és nagy uriban élt. Kocsi felszerelési tárgyakkal kereskedett és régebben igen nagy forgalmat csinált. Utóbb azonban teljesen elhanyagolt az üzlete eladósodott, míg most egészen a tönk szélére jutott.

Ma reggel otthon a lakásán elővette üzleti könyveit és sokáig tanulmányozta azokat. Számadást csinált, s annak a végén vagyont helyett

akkora adósságteher derült ki, a mely Langra nézve elviselhetetlen lett volna. Belátta, hogy nem tud tovább boldogulni, mert a hitelt is mindenütt megvonták tőle. Elhatározta, hogy leszámol az élettel, a melylyel úgy sem tud már boldogulni. Mielőtt az öngyilkosságot elkövette volna, végrendeletet csinál.

Négy leánya kinos aggodalommal nézte vergődését, különös, izgatott viselkedését, s mikor már nem állhatták tovább, vallatóra fogták, hogy mire készül. Az öregből erre előtört az elfojtott keserőség. Sirva panaszkodott arról a rettenetes nyomoruságról, a mely elé jutottak, s kijelentette, hogy ő nem képes nézni ezt a helyzetet, segíteni nem tud, hát inkább megöli magát.

A leányok rajongva szerették apjukat. Az összetört lelkü aggastyán panasza annyira megindította őket, hogy kijelentették, hogy ők sem akarnak tovább élni, öngyilkosok lesznek vele együtt. Az elhatározást nyomon követte a véghezvitel. Lang kivett a szekrényből egy szilárd állapotban levő cziánkáli darabkát és egy üveg pálinkát. A pálinkát ötfelé szétosztotta, azután a cziánkálit is öt darabra törve, beledobta mindegyikük italába.

Az irtózatot méregitalt elsőnek maga Lang itta ki. Ugy szólván egy pillanat alatt összeesett és meghalt. A leányok megvetették ágyaikat s fekve itták meg a mérget. A legidősebb azonnal meghalt. A második a halállal küzdött még most is. A két ifjabb lányban aránylag kisebb rombolást végezett a gyilkos ital, de aligha lehet ezeket is megmenteni.

Mikor a házbéliek a halállal küzdő leányok hörgését meghallották és a lakásba hatoltak, alig sejtették, mi történt. Sietve orvost hívtak. Ez az üres poharak szagáról sejtette, hogy milyen mérget ittak. A legfiatalabb leány annyira magához tért, hogy az orvos kérdésére képes volt elmondani, mi történt. Az ellenmérget sietve adta be nekik, de belső szerveik valószínűleg annyira megvannak rongálva, hogy nem lehet őket megmenteni.

Látogatás Lejo Lilinél.

— A magyar érzelmű művész nő. —

Arad, márczius 20.

A délutáni órában fogadott Lejo Lili lakásán. Mikor beléptem, az ablaknál állott, elegáns pongyolában és nézte, mint sűrűg-forog a nép az élénk Andrássy-téren.

— Ah, jó napot uram, üdvözlöm önt, épen kellemesen szórakozom az ablaknál, hiszen az önök városa valóságos nagyvárosi színezettel bír.

— Nemde, nagysám, impozáns ez az út? Az idegenek mindig dicsérnek bennünket.

— Foglaljon helyet uram és engedje meg, hogy ne várjam be az Ön kérdéseit, hanem hogy én kérdezzek öntől egyet-mást.

— Parancsoljon velem.

— Oszintén mondom, hogy nagyon szeretnék Önnel magyarul beszélni, mert tudok én még egy kicsit?

— Még egy kicsit? Hát tudott ezelőtt többet?

— Többet-e, hisz anyanyelvem a magyar, hisz ez az ország az én hazám is! . . .

— No lám, és az ujságok azt irták, hogy nagysád horvát?!

— No igen, de gyermekkoromat itt töltém Magyarországon, és én azért magyarnak tartom magam.

— Es Aradon nem járt még sohasem?

— Sohasem, de azért tudom, hogy mily nevezetes történelmi hely ez a város. Tudom a vesztőhely szomorú jelentőségét és hogy mit hirdet a színház előtt az a gyönyörű szobor. Égek a vágytól, hogy kimehessek arra a helyre, hogy egy pár

virágot tehessek az emléke talapzatára. Oh mily fenséges hely az! De sajnos, ma és holnap még nem tehetem, a délelőttöt a próba veszi igénybe és délután nem hagyhatom el a szobát, mikor este énekelek.

— Hát csütörtökön?!

— Akkor nem játszom és a délelőttöt a kegyeletnek fogom szentelni. És most még egyet. Higyje el nekem, hogy elfogultsággal lépek az önök közönsége elé. Még Bécsben mondták nekem, hogy önök nagyon zeneértők és hogy igen kiváló józólést tanúsítanak ezen a téren.

— Nem tuzás ez az állítás nagysád, és már előre biztosíthatom, hogy ha zajos lesz a taps, ez nemcsak a puszta udvariasság jele lesz, hanem annak megnyilvánulása, hogy nagysád művészetét megértették.

— Ön hizeleg uram, valóban büszke leszek, ha az önök tetszését kinyerem. De nem lesz nehéz, mert mondhatom, hogy a ma délelőtti próba alkalmával meggyőződtem, hogy partnereim nem vidéki színpadhoz képest kiválóak, hanem bármely nagy színpadon is megállnák helyüket.

— Nem sokáig gyönyörködünk bennük. A tenoristát az operához szerződtették, az alt-énekesnőt, a primadonnát és a mai Siebelt, meg a baritonistát pedig eleresztik.

— Ah ez kár. Mert erre az ensemolera nem voltam elkészülve. Ilyet a kisebb német udvari színpadoknál is ritkán találai.

— Nagysád nagyobb turnéra indult jelenleg?

— Még csak Eszékre megyek és onnan Prágába — azután pihenni térek a jövő évadig — vagy — — —

— Vagy?

— Vagy örökre bucsut mondok a színpadnak és a színpadi dicsőségnek.

— Hogy-hogy?

— Hát — férjhez megyek.

— Aki a dicsőséget már megízlelte, az művészetének delén nem tud pihenni.

— Igaz — igaz — de ki is tud a jövőbe látni.

— Ha megígéri nagysád, hogy erről a témáról még elcsevegünk, akkor engedelmevel most távozom — nincs messze már az előadás ideje.

Igéretem, sőt sok-sok mondani valóm van — hát a vizionálásra. Bocsássa meg, hogy nem kísérem az ajtóig, de hisz ön sem kisasszony, sem nem szép. — — — — — (r.)

HÍREK.

— Beck báró, a vezérkar főnöke holnap szerdán tölti be a hetvenedik évét. Feleségének halála megzavarja születésének 70 ik évfordulóját, mely alkalommal különben lelkes ovációkban részesítették volna. Beck báró legközelebb — mint Beceből írják — egyetlen fia kíséretében nagyobb kénutazásra indul.

— A miramarei nász. Lónyay Elemér gróf, ki már meggyógyult, ma este Görz-ből Triesztbe érkezett. Az esküvő esütörtök délelőtt 10 órakor lesz. Holnap este nagy bucsuebédet ad Stefánia, mely után Erzsike főhercegnő Bozen-Griesbe utazik.

— A német kancellár öcsese Debreczenben Bülow a német kancellár öcsese Vilmos császár megbízásából Debreczenbe érkezett a császár nevét viselő 7-ik huszárezred új kaszárnyájának megtekintésére.

— Uj beosztások a városnál. Bedő Árpádot, ki eddig a városi bejelentő hivatalban volt alkalmazva a bűnügyi osztály hátralékainak ledolgozására szervezett helyre osztották be, Lovich Gyula joghallgatót, mint díjnokot pedig Lőcs Rezső aljegyző mellé. Uj díjnokokká ki-nevezettek: Binder Gyula és Vlavkovic Dusán.

— Pezsgőző örült. Gyermek János 37 éves, vak városi segélyezett ma bérkocsit hozatott s

a Salacz-utczai „Kis-pipa“ vendéglőbe hajtattott. Itt leült és rántott tojást rendelt, majd folytatta rendeléseit egyre előkelőbb módon. Sültet hozatott, azután tokaji bort, végre pezsgőt. A vendéglős előtt gyanusnak tünt fel a kopottas ruháju, vak vendég s kérte, hogy fizesse ki előbb a pezsgőt. A vendégnél azonban nem volt pénz, de azért nem jött zavarba, hanem beszélgetni kezdett a vendéglőssel, még pedig olyan módon, hogy ez észrevette, miszerint a költségek embernek nincs rendben az esze. Rendőrt hivatott s Gyermeket a városházára vitték, hol kitünt, hogy meg van háborodva. Egyelőre orvosi megfigyelés alá vették.

— A munkásközvetítés. A földmivélsügyi miniszter, mint ismeretes, az egyes központok részére munkásközvetítői állások szervezését rendelte el. Aradváros felirt a miniszterhez, hogy itt nincs munkásközvetítőre szükség, amit okokkal be is bizonyított. Erre nézve ma jött meg a miniszter válasza, melyben a fenti határozatot jóváhagyja.

— Halálos pisztolypárbaj. Gráczból táviratozza tudósítónk, hogy ott ma reggel halálos kimenetelű pisztolypárbaj volt. Fuchs joghallgató állott ki Steinitzer orvosnövendékkel. Az első lövés Fuchst homlokán érte. Azonnal halva rogyott össze. A szörnyű szerencsétlenség nagy megdöbbenést keltett a segédekben, a kik a holttest beszállításáról gondoskodtak, azután jelentést tettek a rendőrségen. A gyászos végű párbaj Gráczban nagy részvétet kelt, annál inkább, mert annak oka fiatalos összetűzés volt csak.

— A kalendárium tavasza. Immár tavasz lesz a naptár szerint is. A hivatalos tavasz kezdete ma éjjel van. A kalendáriumot azonban az utóbbi években előszeretettel czafolgatja az időjárás s még mindig lehetnek kilátásaink tavaszi hangulatot rontó kemény napokra. Egyelőre tehát nem sietünk himnuszt zengeni a kalendárium tavaszának, csupán konstataljuk, hogy holnaptól kezdve egész bátran lehet hivatkozni a tavaszra, még ha félméteres hóesés is lenne. Hivatkozhatik minden rendű és rangu honpolgár, még a lírai poéták is. Ez utóbbinak azonban az eredmény legkisebb roménye nélkül.

— A csanádi püspök a lelkészségnek. Desseuffy Sándor csanádi megyés püspök az egyházmegyében levő lelkészeknek egy-egy ingyen példányt küldött azon beszédének gyűjteményéből, melyet 44 éven át szeretettel ápoló foglalkozása anyagából kiválasztott s a mi a mostani viszonyok közt e célra legmegfelelőbb. A munka egybeállítását Sulyok István teológiai tanár végezte s a bevezető részt maga a püspök a tőle megszokott nemes hangon intézi a lelkészkező papsághoz.

— A rózsao-laj-király halála. A Kelet-Ruméliában lévő Karlowóból sürgönyzik, hogy ott folyó hó 12-én délelőtt 9 órakor a piac téren hátulról agyonlőtték a híres rózsao-laj-termelőt Kojbachiew Istvánt, kit rózsao-laj-királynak is neveztek. A gyilkost egy Mirzew nevű elbocsájtott zsandár személyében azonnal elfogták. Ennek a gyilkosságnak politikai jelentősége is van, miután Kojbachiew a bolgár sobranjenak tagja és ottani radoslavowista-pártnak vezérémbere volt.

— A francia kegyelmi törvény. A megkegyelmezésekről szóló törvényjavaslatot valószínűleg csak a világhiállítás után fogják tárgyalni Párisban. Erre enged legalább következtetni Cornely cikke a Figaróban. A Figaró konstatalja, hogy a szenátus tagjai nem tudták magukat kivonni Reinach, Zola és Picquart beszédének hatása alól. A fegyverszünet értelmében, melyeket egyoldalról Deronléde, a másik oldalról Zola hirdettek, jó volna, ha a kegyelmi törvényt is békében hagynák a kiállítás tartalma alatt. Érdekes, hogy a megkegyelmezések ellen egyedül Mercier tábornok nem protestált. Ő tudja, hogy miért.

— Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Ludig István ügyvéd, Arad szék-

helylyel, az ügyvédi lajstromba folytatólag fölvetetett.

— **A battonyai sikkasztás.** A battonyai takarékpénztár részvényesei — mint levelezőnk írja — tegnap gyűltek össze értekezletre, hogy határozzanak a felett, miből, vagy kik fizessék meg a most már teljesen ösmert hiányt, melylyel az intézetet megkárosította a megszökött segédkönyvelő. Az értekezletet *Vertán Etele* vezérigazgató nyitotta meg. Előadta, hogy *Ganzel László* segédkönyvelő a csalásnak sok furfangos módjával az intézetet körülbelül 5000 koronával megcsalta és ismeretlen helyre szökött. Eltávazása után a bűnvádi feljelentést azonnal megtették, de a sikkasztót még eddig nem sikerült letartóztatni. A törvényszék által megindított vizsgálatból kiderült, hogy *Ganzel* a csalást egyedül követte el, büntársról szó sincs. Kéri elnök az értekezletet, határozzon a felett, miből fedeztessék az ellopott összeg. *Justh Gyula* orsz. képviselő és többek hozzászólása után abban történt megállapodás, hogy majd ha a törvényszék meghozza végzését, akkor fognak határozni a felett, kiket és mennyiben terhet mulasztás. Addig is a hiányt az osztalékokra szánt összegek fedezik.

— **Hogyan keletkezik a rák?** Erre az egész világot élénken érdeklő kérdésre határozott választ adott *Adamkiewicz* bécsi orvostanár a „Klinisch-therapeutische Wochenschriftben.“ — Szerinte a rákbetegség átoltás útján keletkezik, átültetői pedig bizonyos férgek. Ha ez nem is egyedüli módja a betegség átültetésének, annyi most már mégis bizonyos lett, hogy annak eredete csak az átültetésben keresendő. *Adamkiewicz* különben már 1891-ben felállította elméletét, mely szerint a rák, nem mint ahogy előbb tanították: a születési hibák folytán a test, természetes sejtjeiből áll elő, s így az emberrel együtt születik, hanem átültetés következtében létrejött élősd, mely véletlenül egészen olyan, mint az emberi test természetes sejtje. *Adamkiewicz* ezen élősdiek megölésével véli a rákot eredményesen gyógyíthatni.

— **Jauner hagyatéka.** Tegnap délután gyűltek össze a bécsi „Carl-Theater“ öngyilkossá lett igazgatójának *Jaunernak* hitelezői *Frischauer dr.* bécsi ügyvéd irodájában. A hitelezők egyrésze ügyvédekkel képviseltette magát. A hitelezők száma körülbelül nyolczvanat tesz ki. A legnagyobb hitelező a *Russo-czég*, melynek a *Jauner-féle* direktció anyagi segítése folytán 95,000 forint követelése van. A többi hitelezők összesen és együttvéve 60,000 forintot követelnek. A hitelezők között van olyan is, a kiknek az elhunyt igazgató nem tartozott többel 38, 65, vagy 82 koronánál, de van olyan is, a ki 11,900 koronát, vagy 36,960 koronát követel, *Frischauer dr.* jelentése szerint *Jauner* halálakor nem volt több 103 forintnál a kasszában.

— **Athelyezés.** A honvédelmi miniszter elrendelte *bulcsi Jankó* Kocsárd huszárfőhadnagynak a vezérkartól, létszám fölött való vezetés mellett, a második honvédkerületi parancsnoksághoz való beosztását.

— **Az ujbpesti hitvesgyilkosság.** *Pallag József* kocsi, a ki tegnap feleségét Ujbpesten baltával agyonvágta, ma hallgatta ki a fővárosban *Zsarnay Győző* rendőrtanácsos. Még tegnap este hozták be a főkapitányságra, de részegsége miatt kihallgatását mára kellett halasztani. A még tegnap a közönyösséggig jókedvű gyilkos ma sápadtan, megtörtén állt a tanácsos előtt s teljesen beismerő vallomást tett. A gyilkosságot magát így mondta el:

— Fát hasogattam, a feleségem meg libát tömött, a mikor Józsi fiunkról kezdtünk beszélgetni. En azt mondtam a feleségemnek, hogy nem tűröm, hogy a fiam mindenféle személylyel összeadja magát. A feleségem mellett volt, s azt mondta, hogy fiam jól teszi.

Hát többre becsülöd azt a személyt, mint a hites uradat? — kérdeztem tőle.

— Többre hát, mint te részeges! . . . felelte.

Erre elfogott a düh, kézre kaptam a baltát, a mivel a fát hasogattam, s egypárszor fejbe vágtam vele. Az asszony menten meghalt, a mire elfutottam, s inni kezdtem. Pedig szerettem a feleségem, Isten bocsássa meg a vétkeket, szörnyű nagy az, folytatta zokogva.

— Azt kérem majd a bíróságnál, hogy akaszszanak föl! . . . tört ki a bűnbánó gyilkos melléből a szó. *Pallag Józsefet* ma átadták a vizsgálóbíróknak.

— **Telefon Szerbiában.** Belgrádból jelentik, hogy a szerb kormány a rendőri és közigazgatási rendszabályok gyors keresztülvitele céljából a belügyminiszteriumot a kerületi főnökségekkel telefonnal köti össze. Telefon-hálózatot létesítenek a főbb városok között. A távbeszélő hálózatot legközelebb átadják a forgalomnak.

— **Férfi-divat.** Az ily czímen megjelenő lapnak most jött meg a legújabb száma. Szerkesztője *Mangold Béla* Kolos, kinek a férfi-divat irodalom terén ismert neve van, igen ügyesen és változatosan állította össze ezt az újságot, mely az irányadó angol divatról a legapróbb részletekig tájékoztatja olvasóit. A lap első oldalán a welszi herczegnek a szerkesztőséghez intézett levele látható, majd a divat-ujdonságok, egyes ruhadarabok, toalettcikkek ismertetése következik. Érdekes a *tetől-talpig* című rovat, mely után csakugyan *tetől-talpig* divatosan öltözködhetik az ember, kezdve az estélyi öltözéktől egészen a gyász-ruháig, minden alkalomra. Több szakíró tollából közölt cikk élénkíti a bőven illusztrált lapot, mely *Várady Béla* kiadásában jelent meg. (Budapest, IV., Kis-hid utca 9.) A lapból legközelebb mutatót hozunk.

— **Hőesés Meránban.** Meránból sürgönyzik, hogy tegnap reggel hóréteg fedte az egész vidéket és teljes szélcsendben órákon át hullott a hó. Ilyen időtájt Meránban ritkaságot képez a hó. A virágzásnak indult mandula és barackfáknak nagyon ártott a hó.

— **Agyonlőtte magát az anyja ravatalánál.** Az édesanyja ravatalánál röpitett golyót az agyába *Rochnyák József*, a szegedi vasúti leosztóló hivatal tisztviselője, egy huszonhárom éves fiatalember, aki összeroskadtt a szenvedések sulya alatt. Halála mégis szép volt, kimulását a szeretet sugara övezi körül, amely most közös sirhant fölött fog játszódni. Tegnap délelőtt tíz órakor elhunyt özv. *Rochnyák Józsefné* szül. *Nyiznyik Anna*. Hosszabb betegség után következett be az éltes asszony halála. Három felnőtt gyermeket hagyott maga után özv. *Rochnyákné*; az egyik *Rochnyák József* vasúti hivatalnok, aki szintén sokat szenvedett mellbaja miatt. Fölállították a ravatalt az egyik szobában, ahol a család tagjai és jóismerősök gyászolták az elhunytat. Itt busongott *Rochnyák József* is, akit rendkívül megviselt a sulyos csapás. Kettős fájdalomnak terhe alatt elhatározta magában, hogy megvált a rá nézve csak nyomorusággal teli élettől. Ma délután hajtott végre tervét. Két órakor odaült egy székbe az édesanyja ravatala mellé; ilyen helyzetben követte el az öngyilkosságot. Elővette bulldog-revolverét és jobb füle mellett röpitette a golyót agyába. A lövés halálos volt. *Rochnyák József* pár pillanat alatt kiszenvedett. Lábainál irás találtak. Egyszerű papírlapra voltak írva ezek a sorok:

„Édesanyám, megyek utánad. Te voltál életem fentartója! Halálad az én halálom! Egymás mellé temessetek édesanyámmal és egyszerre! Fölbonczolni ne hagyjatok! Arvaháztól kaptok pénzt.“

Mint ez utolsó sarokból is látható, az öngyilkost anyja iránt való nagy szeretete tette önfeláldozóvá. De különben is szerencsétlen fiatalember volt. Szokatlanul magas növése folytán meggörbülten járt s amellet a betegség is kínozta. Gimnáziumi tanulmányait is csak nehezen tudta befejezni. Hivatalában pontos, lelkiismeretes volt. Utóbb két hétig nem ment a hivatalba. Az elhunyt kívánságához képest a heltestet nem fogják fölbonczolni. Az öngyilkos fiu és édesanyjának együttes temetése holnap délután megy végbe.

— **Pénzverés a Bácskában.** Töméntelen hamis ezüst forintos van Bácskában forgalomban. El vannak azokkal árasztva a hivatalok ugyanarra, hogy a hatóságok most már a csendőrséget hívták fel arra, hogy a nyomozást a legszigorubbán fogatosítsa és ez idő szerint a zombori, szabadkai, ó-becsei és újvidéki csendőrszakaszok s azonkívül legalább tízenhat csendőrös nyomoz a hamisítványok terjesztői után. A nagy erélylyel megindult nyomozásnak már lett is némi foganatja. Kiderült, hogy a hamisítványok nagy részét *Gombos* községben hozták forgalomba. Össze is szedtek ott nagymennyiségű hamis forintot. A hamisítványok nagy ügyességgel vannak készítve. Az ólmmal elegyített öntvény vékonyan ezüstözve van, amelyen igen sikerült minden felirat és tiszta a korrajz is. Csak ha jól megnézi az ember a pénzt, látja, hogy az hamisítvány. A sulya nagyobb, mint az eredeti forintosoké, a színe pedig kissé sárgás. *Simonyi József* csendőrhadnagy, zombori szakaszparancsnok *Gombos* községbe utazott és ott vezetett személyesen tovább a nyomozást. Nem lehetetlen, hogy már a legközelebb meg lesz az eredménye a vizsgálatnak és kézrekerülnek a tettesek, akik az egész Bácskát elárasztották hamisítványokkal.

— **Osztálysorsjáték.** A mai nagy nyemények a következők: huszezer koronát nyert a 65148. tizezer koronát a 31017, 78530, ötezer koronát a 82252. számú sorsjegy.

— **Két öngyilkosság Ujbpesten.** Ujbpesten kijött a szenzációból. Tegnap *Pallag József* öngyilkosla tartotta izgalomban a hatóságot, a melynek tettesét még tegnap elfogták a detektívek a férj személyében, ma pedig két általánosan ismert személyiség öngyilkossága a nap eseménye.

Hasza József ujbpesti állami elemi iskolai tanító 26 éves felesége szül. *Debreczeni Eszter* éjféltájban a *Kölcsey-utca* 5. sz. a. levő lakásán a konyha ajtajának kilincsére akasztotta magát. Reggel öt óra volt, a mikor a szerencsétlent észrevették, természetesen teljesen kihülve. Bevitték a bonczoló intézetbe. Levelet hagyott hátra, a melyben azt írja, hogy gyógyíthatatlan női betegsége miatt határozta el öngyilkosságát. A másik öngyilkos:

Horovitz Mór király-helmecki szül. 46 éves fényképész, a kinek virágzó műterme volt Ujbpesten. Ma hajnalban a *Deák-utca* 29. sz. a. levő lakásán föbe lőtte magát s nyomban meghalt. Hogy miért ment a halálba, senki sem tudja, ha csak a hozzátartozóinak írott levelekben meg nem említette. Bevitték őt is a törvényszéki orvostani intézet halottasházába.

— **Tulajdonos kerestetik.** Egy értékes *esernyő* hever a kihágási bíróságnál, melyet valakitől ellopott. A tolvaj is megvan hozzá, csupán az *esernyő* gazdája ismeretlen. Ha jelentkezik, átveheti az *esernyőt* a rendőrségnél.

— **Utiköltség nélkül.** Lehet utazni a nélkül is, hogy megvolna a szükséges utiköltsége az embernek. Ezt egy *Boisin* nevű belga ember találta fel, de már nam használhatja a találmányát, mert leleplezték és becsukták. Hanem a fogása azért érdemes az elmondásra. A pályaudvaron odament valamelyik utashoz, akit ő kiszemelt már ügyesen magának. Megemelte a kalapját és így szólt:

— Bocsásson meg uram, ha egy szivesre kérem. Ugy látom, egy helyre utazunk, azért ha olyan szives lenne, ide adhatná a jegyét, hogy a podgyászom feladásánál felhasználhassam. Hisz önnek úgy sincs podgyásza.

A megszólított jólelkű és nem tulságosan skrupulózus, odaadja a tegyét. *Boisin* ur átveszi, de amikor visszaadja, már rá is írta a tulsé oldalára a nevét és podgyászának a számát. Jön a kalauz a kupéba. *Boisin* ur benyul a zsebébe

nyújtja a jegyét, de nem találja. Akkor megkezdte azt a kapkodást, amelyet mindenki ismer már, aki valaha nem talált meg valamit a zsebében, amelybe rendesen tenni szokott. És ijedten kiabálta:

— Ellopták a jegyemet! . . . Ellopták a jegyemet! . . .

Egyelőre a szállítólevéllel kell megelégednie a kalauznak. Amikor megérkeznek, megvárja, amíg utitársa, akitől a jegyet kölcsönkapta, a jegyét átadja. Akkor aztán megint ismétli, a zsebeit kifordítva:

— Ellopták a jegyemet! . . . Hanem rajta van a nevem és a podgyaszom száma. Biztosan itt lesz a többi között.

Utána néznek és csakugyan megtalálják a nevet.

— **Mindennemű utazási cikkek.** u. m. bőrdöngők, kézitáskák, utazó kosarak stb. kaphatók a legjobb minőségben és rendkívül olcsó árakon *Porter* Vilmos koronás áruházában Aradon, Központi Szálloda épületében.

— **Végzetes tévedés.** Stockerauban egy ottani gyár elömléké *Brunner* Lipót szekrényében egymás mellé helyezett egy palack söröt és egy luggal telt üveget. Este, a mint hazajött, a sötétben a sörös palack helyett a luggos üveget vette ki a szekrényből és abból több kortyot ivott. Mindjárt utána eszméletlenül esett össze és tegnap borzasztó kínok között meghalt. A szerencsétlen öt gyermeket hagyott hátra.

— **A madarak életkora.** Általánosan elterjedt nézet, hogy a madarak közt a holló éri el a legnagyobb életkort, s hogy legközelebb áll hozzá ebben a tekintetben a királysas. Gondos vizsgálat eredményeképpen most megczáfolják ezt a nézetet, amennyiben azt a csodálatos tényt állapítják meg külföldi tudós körök, hogy a liba az, amely a legnagyobb kort eléri. Általánosan van esztendeig is él. Egy kisebb bagoilyfajnál azt találják, hogy hatvannyolc esztendőig is él, azután következik csak a holló ötvenkilenc esztendővel és a sas ötvennégy esztendővel. A liba tehát tizenkét esztendővel gyűri le minden eddigi madárkort. Figyelemreméltó, hogy az életkor terén a szárnyas állatok érték el a legnagyobb rekordot.

— **Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk,** hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Öt golyó egy fejben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, márczius 20.

Tegnap már megirtuk, hogy *Verseghy* Róbert, az ismert gavallér gyár-utcai lakásán öngyilkosságot követett el.

Az öngyilkosságok krónikájában ritka eset az a különös halálos elszántság, ahogy *Verseghy* végzett magával. Az életunt fiatal ember esti nyolc órákor követte el az öngyilkosságot, elébb a rendőrséghez levelet írt, melyhez bőrdöngőjének kulcsát is mellékelte. Az asztal mellett ült egy széken, a terítón ott nyugodott a forgólövetű revolver.

Gazdasszonya levélírás közben nyitott *Verseghy* szobájába, megkérdezte, hogy hozzon-e fel neki vacsorát.

— Nem kérek semmit, menjen jó asszony vissza a szobájába.

Abban a pillanatban mikor az asszony kilépett a konyhába, óriási dördülés hallatszott.

A megijedt nő berohant *Verseghy*hez, aki mig mindig vérző halántékán tartotta revolverét és ötször egymásután sütötte el a gyilkoló fegyvert. Majd kiejtette a kezéből és élettelenül bukott le a padlóra.

Verseghy az utóbbi időben a Szentkirály-utcai budapesti öngyógyító népbanknál volt, mint tisztviselő alkalmazva, de mert a bank egy év előtt a felszámolást kimondta, elkerült innen és hat hónapja a Terézkeruton levő osztrák-magyar államvasutak bányái és hutái

üzletvezetőségénél töltött be egy hatvanöt forintos állást.

Egy hónap előtt, mellbaja miatt, orvos bizonyítvány alapján, bizonytalan idejű szabadságot kapott és azóta nem jelent meg egyszer sem hivatalában. Súlyos betegségében még a legutolsó napok alatt sem kímélte magát, éjjelente kimaradt és sápadtan, fáradtan járta be azokat a helyeket, ahol jól ismerték őt még abból az időből, mikor örökségei révén bőven szórhatta a pénzt . . .

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Kávésok és vendéglősök estélye.** Az aradi kávéosok és vendéglősök szokásos társasestélyüket holnap, azaz szerdán este 8 órákor *Szabó* József buza-téri vendéglőjében tartják meg.

(*) **Az aradi Kölcsey-egyesület** folyó évi márczius hó 21-én, szerdán délután fél hat órákor az egyesület helyiségében (erekye muzeum) választmányi gyűlést tart. *Tárgysorozat:* 1. A monografia ügye. 2. A megyei népiskolák segélyezésének kérdése. 3. Tagfelvétel. 4. Indítványok.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Királysértések.** Két királysértési pört tárgyalt ma délelőtt a kir. kuria I. büntető tanácsa, *Sebestyén* Mihály bíró előadása mellett. Az egyik Noszvajon történt tavaly októberben. Egy vasárnapon több gazdaember idogált együtt a *Weisz* Jakab korcsmájában. A multság bele nyult a késő éjszakába s az ivók elkeseredetten vitatkoztak egymással a fölött, hogy ki különb ember: a kaputos-e, vagy pedig a szürös, gubás? A kérdést egy világlátott egri szabó vetette fel, a ki eldicsekedett, hogy Amerikában is járt, a hol 30—40 évvel ezelőtt szabómester volt a kis király, jobban mondvá köztársasági elnök.

Szabó Sámuel községi bíró megunt a szószátyár szabó hetvenkedését, egy kis bor is dolgozott benne, azért úgy foghegyről odaszólt a dicsekívőnek:

— Ha szántóvető, földmivelő ember nem lenne, hát éhen vesznének el valamennyien, azt a sok nadrágos mivoltotokat! Mind tőlünk éltek, még az a rongyos király is!

Ezért a mondásért *Szabó* Sámuel uramat a budapesti törvényszék egy havi fogházra ítélte, mit a kir. tábla és ma a kuria két hónapra emelt fel.

A másik királysértő *Szilágyi* György királyi földmives volt, a ki szeptember 22-én a körjegyzőnél, adót akarván fizetni, arról értesült, hogy adója tetemesen növekedett. E szerint a nála lévő 20 forintból az adó nem telt ki. E miatt éktelenül elkeseredett és felindulásában királysértő kifejezéseket szalasztott ki a száján. A budapesti törvényszék, a mely előtt bünbánóan beismerte vétkeit és töredelmesen kért bocsánatot érte, *felmentette Szilágyit* a vád alól, ellenben a tábla és ma a kuria egy hónapi fogházra ítélte.

NAPIREND.

Márczius 21. Szerda. Róm. kath. naptár: Benedek. — Protestáns naptár: Benedek. — Görög-keleti naptár (márczius 8.): Teofilakt. — A nap kél 5 óra 46 perczkor, nyugszik 5 óra 57 perczkor. — A hold kél 11 óra 35 perczkor, nyugszik 7 óra 45 perczkor.

Időjárás. Légnymomás reggel 7 órákor 784.0 milliméter, délután 2 órákor 784.2 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órákor C° + 5.5, délután 2 órákor C° + 11.2. — Szél iránya és ereje reggel 7 órákor DK. 3, délután 2 órákor K. 3. — Felhőzet reggel 7 órákor borult, délután 2 órákor többnyire borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, enyhe, jelentékeny csapadékok nélkül.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva minden nap délelőtt 8 órától délután 8 óráig. Belépti-díj: Hétköznapiakon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Márczius 21. Az aradmegyei hitelegylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 11 órákor (Arad-csanádi takerékpénztár.)

Márczius 22. Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órákor. — Mokra

hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órákor. — Galsa hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órákor.

Márczius 23. Mortara és Novara évfordulójának megünneplése.

Márczius 25. Koczalszki Raul hangversenée délután 5 órákor (Fehér Kereszt.) — Az aradi kereskedelmi terület közgyűlése délelőtt 11 órákor (Kereskedelmi akadémia.)

Márczius 26. A Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órákor. — A békés-, csanád- és aradmegyei gazdasági-egyesületek együttes igazgató-választmányi ülése délelőtt 10 órákor (Vármegyeháza.)

Márczius 28. Körállatorvosválasztás Ternován.

Márczius 31. Az aradi vízvezetéki művek részvénytársaság közgyűlése délután 4 órákor (Aradi első takerékpénztár.)

Április 8. Müttermüller József hangversenye délután 5 órákor (Fehér Kereszt.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. Y. Erre a kérdésre, a mely meglehetősen fogós, csak a hadtestparancsnokságnál kaphat biztos választ. Véleményünk szerint sietni kell, hogy esetleges jogcimeit kellő időben érvényesíthesse.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, márczius 20.

Az időjárás talán meg fog már változni, erre enged következtetni a felhőtlen éj és kellemes nappal. Az éjjelek még hűvösek.

A vetések állása eddig általában kielégítő. Az üzlet még mindig gyenge.

A mai behozatal közepes volt. A hetivásáron mintegy 800—1000 métermázsza buza és 6—700 métermázsza tengeri élénk vételkedv mellett került forgalomba.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékben:

I-ső minőségű buza 7.00—7.20.

Középmínőségű buza 6.80—6.90.

Tengeri 4.60—4.70.

Rozs névleges jegyzés 5.50.

Arpa névleges jegyzés 5.20.

Zab névleges jegyzés 4.50.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Krausz* Ede, *Ó-Moravicza*. — *Muckenhaupt* József, *Belényes*. — *Jech* Anna, *Josephstadt* — *Höfer* Alajos, *Oderberg*. — *Mihajlicsin* Miléta, *Nagy-Becs-kerek*.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 20.

Déli tőzsde. A buzaárlat kielégítő, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 20.000 métermázsza került forgalomba, változatlan árakon. Egyéb gabonane-műek közül rozs tartott, tengeri szilárd, arpa nyugodt, a többi változatlan. Időjárás szép.

Zárul 12 órákor:

Buza áprilisra 7.54—7.55

Buza októberre 7.76—7.77

Rozs áprilisra 6.35—6.36

Rozs októberre 6.59—6.60

Zab áprilisra 4.93—4.94

Tengeri májusra 5.34—5.35

Repce augusztusra 12.60—12.70

Zárul 4 órákor:

Buza áprilisra 7.51—7.52

Buza októberre 7.74—7.75

Rozs áprilisra 6.32—6.33

Rozs októberre 6.50—6.57

Zab áprilisra 4.92—4.93

Tengeri májusra 5.29—5.30

Repce augusztusra 12.80—12.90

Zárul 4 órákor:

Oszták hitelrészvény 751.60

Magyar hitelrészvény 749.50

Leszámitolóbank részvény 499.—

Ríma-Murányi vasmű részvény 628.—

Osztrák-magyar államvasuti részvény 645.50

Közuti vasut 665.50

Városi villamos vasut részvény 340.—

S z e s z ü z l e t .

— Márczius 20. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{10}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresek. csarnok.

— Márczius 20. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 92.—94.— filig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — filig. Piatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 100.—102.— filig. Piatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 100.—101.— filig. Piatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 99.—100.— filig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — filig. Közép páronként 220—290 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban — filig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — filig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 98.—99.— filig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 97.—98.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 95.—97.— filig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. — Szokászerűleg a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az előre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadónak.

Sertésleltárszám: Márczius hó 17-én volt készlet 27927 darab, márczius hó 18-án főlhajtattott 1498 darab, márczius hó 18-án elszállított — 323 darab, márczius hó 19-én maradt készletben 29102 darab. Uzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. márczius 20.

Magyar aranyjárdék 4 ⁹ / ₁₀	97.—
Magyar koronajárdék 4 ⁹ / ₁₀	93.70
Magyar arany 4 ¹ / ₂ 0/0	101.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ 0/0	99.75
Magyar keleti vasut	99.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	93.25
Magyar italmegváltási kötvény	98.75
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	164.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Osztrák papírajárdék	99.—
Osztrák járdék ezüst	98.75
Osztrák járdék arany	98.25
Koronajárdék	99.20
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1790.—
Magyar hitelbank részvény	751.—
Osztrák hitelintézet részvény	752.80
Osztrák-magyar államvasut	647.20
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.25
Német birodalmi marka	113.55
London	242.65
Páris	96.35

CSARNOK.

Bokon lelkek.

Iria: Montjoyeux.

(Francziából.)

Alig hogy kinyílt az ajtó, Rémy be akart rohanni a szobába, de az inas utját állotta:

— Az orvos azt mondta, hogy a legkisebb zaj is ártalmas lehet . . . S különösen kell ügyelni arra, hogy az ur ne beszéljen sokat.

Rémy bement a hálószobába s mikor az ágyhoz ért, köhintéssel jelezte, hogy itt van.

Claude, a beteg, feléje fordította a fejét.

— Ah! Te vagy . . . Köszönöm, hogy eljöttél . . .

— Hogy vagy?

— A körülményekhez képest elég jól . . .

A golyó átment a tudómön. Ugy látszik, hogy van tehetségem az öngyilkosságra . . .

— Ne beszélj ilyen hangosan, mert kifáradsz . . .

— De beszélnem kell, meg kell magyaráznom neked valamit . . . Tudod, ugy-e, hogy szerelmes vagyok Edwigebe?

— Abba az amerikai lányba?

— Igen. Eleintén úgy látszott, hogy ő érdeklődik irántam s aztán én bennem támadt heves szenvedély iránta. S mikor látta, hogy belebolondultam, egyszerre megváltoztatta a taktikáját. Minél nagyobb szerelmet tanusítottam iránta, annál tartózkodóbb volt s végül egy szép napon kijelentette, hogy sajnálja, hogy ilyen sokáig halasztotta a dolgot, de most már megmondja, hogy csak barátságot érez irántam. Hiába kértem, hiába fenyegettem, nem használt semmit. Küzdöttem érte, ameddig birtam; teg-

nap aztán belefáradtam s véget akartam vetni a dolognak.

— Kedves Claude, ami történt, megtörtént. Most már csak arra kell gondolnod, hogy minél hamarabb meggyógyulj . . . Van valami szükséged rám?

— Azt hiszem, hogy Edwige nagyon megindul, ha az öngyilkosságom hírét hallja s hogy talán megváltoznak az érzelmei. Menj el hozzá és beszélj vele. Ha csakugyan szeret, akkor ez lesz nekem a legjobb orvosság . . .

— Tehát azt hiszed? . . . Különbö meg lehet. Elmegyek hozzá.

— Köszönöm! . . . Tudtam, hogy ezt a nagy szívességet csak te töléd kérhetem, aki már oly régóta barátom vagy . . . Menj el hozzá azonnal . . . Megígérem, hogy addig nyugodtan viselem magam.

— És ha a válasz nem lesz kedvező?

— Akkor majd újra kezdem az öngyilkosságot . . . De úgy érzem, hogy remélhetek. . . . Tehát menj el hozzá, öregem! . . .

Rémy kocsiba ült és elment! Edwige lakására hajtott. Mivel lapasztalt és már régen kiabrándult ember volt, nem sokra becsülte a nőket, noha azért nem kevesebb udvariasságot tanusított irántuk, mint mások. Utközben arról gondolkodott, hogy milyen nagy ostobaság az, ha az ember meg akarja magát ölni és nem vigyáz arra, hogy az öngyilkosságot el ne hibázza. S az is az eszébe jutott, hogy Edwige-nek, ennek az állítólagos amerikai nőnek, akinek a kalandjairól már annyit hallott, csak reklám lesz és így még hasznót is hajt Claude öngyilkossága.

Mikor bevezették a szalonba, egy nagy, barna, igen szeretetreméltó hölgy fogadta:

— Claude megbízásából jön uram?

— Igen. Megbizott, hogy elhozzak ide egy igen szomorú hírt . . .

S elmondotta neki, mi történt. Edwige közönyös udvariassággal mondotta el, hogy menynyire sajnálja Claudet.

— Szegény fiu . . . Sohase hittem volna, hogy ennyire szeret. Talán nem is cselekedtem helyesen, amikor megmondtam neki, hogy csak barátomnak tekintem . . . Igazán nem hittem volna . . . Kérem, mondja meg neki, hogy mennyire elszorított ez a hír . . .

— Nagyon könnyen jóvá lehet még tenni azt a szerencsétlenséget . . . Claude örülten szerelmes és ha azt viszem neki hírül, hogy a szerelme most már nem reménytelen, azt hiszem, akkor nagyon hamar meggyógyul . . . Edwige gondolkodott.

— Sajnálom, uram, de ez lehetetlenség. Én nem tudok hazudni. Nem lehetek Claudenak soha egyebe, mint csak barátnője. Látja, a szívnek nem lehet parancsolni. Nem szeretem Claude-ot. Nem tudnék hazudni neki még akkor se, ha tudnám, hogy ezzel az életét mentem meg! . . . Ez a hazugság tisztességtelen dolog volna.

— Egy ember élete, — mi az egy nőnek, ugy-e?

— Ugyan, uram, ha egy embernek eszébe jut, hogy öngyilkossági kísérletet követ el miattam, akkor már én kötelezve vagyok arra, hogy a karjaiba dobjam magamat? Ezt csak nem lehet kivánni tőlem . . . S most még kevésbé szeretem a barátját, mint azelőtt. Mert mikor meg akarta magát ölni, arra számított, hogy haszna lesz belőle; ha meghal, megőrzöm az emlékezetét, ha pedig életben marad, akkor megkönyörülök rajta, — erre számított! En egyáltalán ostobaságnak tartom azt, ha egy férfi megöli magát egy nőért . . .

— Én is annak tartom.

— Tehát ön sem helyesli barátjának az eljárását?

— A legkevésbé sem! Nem mondtam ugyan meg neki, mert most még nyugalomra van szüksége, de ha majd jobban lesz, megmondom neki, hogy nincs a világon egyetlen egy nő se, aki megérdemelné, hogy egy ember megölje magát miatta.

— Ebben egyetértünk . . . A szerelemből való öngyilkosság a férfnál mindig az erkölcsi gyöngeségnek, az energia tökéletes hiányának a jele. Én az erélyes embereket szeretem, nem azokat, akik csak engedelmeskedni tudnak, hanem akik nekem parancsolni bírnak.

— Claude nem tud, az bizonyos.

— Szeretetreméltó fiu, de kissé — nőies.

Nagyon előzékeny, nagyon szófogadó s mi kész arra, hogy minden szeszélyemet teljes Nekem olyan ember kell, aki tud ellenállni. Ön például nem imádja a nőket, az bizony de azért mégis fogadni mernék, hogy mi mar megértenék egymást.

— On egyetértésben élne velem? Lehet len, mert az olyan ember, mint én, a hölgy nézve a lehető legkellemetlenebb. En péld mindabból, amit egy nőtől hallok, soha hiszek el egy szót se és egyáltalán egy szavuknak sem tulajdonítok semmi fontosságot. A nő én rám nézve csak játékszer, amely időről-időre szüksége van az embernek.

— On nagyon goromba, — de én imád a gorombaságot!

Lassankint vidámabb dolgokról beszéltek s Rémy érdeklődni kezdett a cizniku érdekes Edwige iránt. Csodálta ezt a teremti aki megvetette a nőket anélkül, hogy soha becsülte volna a férfiakat. Claudeot egyre kábban emlegették s akkor sem hízogó dolkat mondtak róla. Mindketten csak szánál érezték a szegény fiu iránt.

— Látja, — szölt Edwige — én egész ember vagyok, mint Claude. Ha véletlen olyan emberre akadok, aki tetszik nekem ezt egész őszintén megmondom neki még akkor is, ha ez semmi érdeklődést nem tanúsít irántam.

— Ez csak beszéd, — szölt Rémy. — nők sok mindent fecsegnek, amire azont nem is gondolnak.

— Csálódik kedvesem s hogy ezt bebizonyítsam, megmondom őszintén, hogy nekem . . .

Merően a szemébe nézett Rémynek. Rémy fölkelt, egy ideig járkált a szalonban s azut Edwige elé állva, így szölt:

— És Claude?

— O, Claudenak csak nyugalomra van szüksége . . .

— Igaz . . .

— Ma este még hadd reméljen . . . Előha holnap megmondja neki majd . . .

S Edwige Rémy vállára borulva így szölt:

— Es holnap önnek is több ereje lesz a hoz, hogy megmondja neki azt, hogy . . . hogy más szeretek és másé vagyok!

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul.		Budapest felé érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.00
Gyorsvonat reggel	9.18	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.50
Szm. sz. tv. délután	3.56	Személyvonat d. u.	3.50
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.10
Személyvonat este	9.35	Szm. sz. Szolnokról este	8.40
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.50
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Rádáról délután	2.30
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.00
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.40
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.40
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.50
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	7.15	Személyvonat reggel	8.40
Vegyesvonat délután	4.16	Vegyesvonat este	7.40
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. reg	8.00
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesről szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérletiszünet.

Páris

Szerdán, 1900. évi márczius hó 21-én:

Rigoletto.

Nagy opera 4 felvonásban. Irta: Piave J. M. Olaszból fordította: Nádaskay Lajos. Zenéjét írta: Verdi.

SZEMÉLYEK:

A herceg . . . Déri Jenő.	Sparafucille . . . Odri Leher
Rigoletto . . . Pintér Imre.	Magdalena . . . Székely A.
Gilda, leánya Lejo Lili.	Monterone . . . Gáthi K.

Kezdete 7 órakor.

T. Cz.
 Csúpan egy kísérlet és meggyő-
 ződik, hogy nyomtatványokban
 szebbet, jobbat és olcsóbbat
 már nem lehet kívánni

**Aradi nyomda részvény-
 társaság könyvnyomdája
 (Csanádi-palota)**

 Telefon 151. sz.

 Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
 Szabadság-tér 20.

- Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
- Körlevelek, litografikus szépségben
- Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
- Számlák, praktikus rendszer szerint
- Esküvői jelentések, meglepő választékban
- Névjegyek, divatosak és secessiósak
- Plakátok, az új század reklamjának megfelelően.
- Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság.
Olcsó árak
Diszkrét izlés.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD, Szabadság-tér 19.

Ujdonságaink tavaszi kelmékben

dus választékban megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk.

Szőnyeg, függöny, paplan, matraczok a legjobb minőségben és nagy választékban kaphatók

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.
Vászon és asztalmenték, törülközők, damasztok, menyasszonyi kelmények, menyasszonyi kelmények és más kivitelben állandóan raktáron vannak

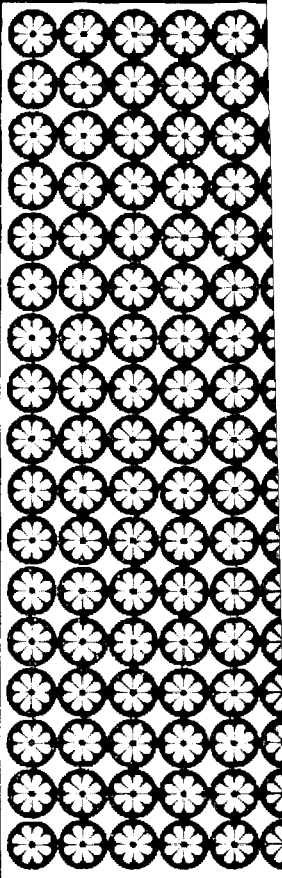
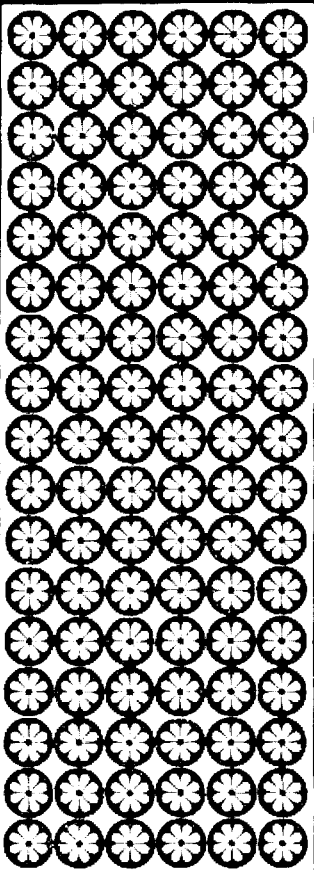
ROSENBLÜH H. és TÁRSA
ARAD.
Fegyházban kötött gyermek-, női és férfi harisnyáinkat daczúra a folytonos áremelkedéseknek előnyös vétele folytatán továbbra is régi árjegyzékünk szerint árusítjuk

Prágai glace női kesztyűk három gombbal, párja 85 kr.

Valódi Carlsbadi női glace kesztyűk 4 gombbal, párja 95 kr.

Rosenblüh H. és Társa ARAD.

Erős igás lovak, jó karban lévő igás kocsik és lószerszámok és lószerszámok méltányos áron eladóak

az 1091

Első aradi gyártelep részvénytársaságnál
ARADON.

Arad szab. kir. városi kap. hiv.

2535—1900.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 3237/131—881. sz. a. kelt s a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által a 54186—1881. sz. a. jóváhagyott szabályrendelet alapján felhívom a ház, kert, szőlő és föld tulajdonosokat, valamint azok bérőit, hogy udvaraik, kertjük, szőlőjük és földeiken levő gyümölcs- és diszfákról, bokrok és cserjékről a hernyó fészkeket és petegyűrűket folyó évi április hó 5-ig leszedessék és azokat tűzveszélyre alkalmat nem szolgáltató helyen eltegyék; tavasz és nyár folyamán mutatkozó hernyók és hernyó hálók szintén leszedendők és elégetendők.

Különös figyelem fordítandó továbbá a cserebogaraknak — úgy kifejlett bogár, mint pajor alakjában — szorgos irtására. A hivat-

kozott szabályrendelet értelmében köteles a tulajdonos vagy bérlő azon szomszédját, ki a hernyózást a fenti módon nem eszközözi, a kapitányi hivatalnak bejelenteni.

Erről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a hernyózást mulasztók az érintett szabályrendelet 4-ik szakasza értelmében azonfelül, hogy a munkálat költségére hivatalból elrendeltetik, 25 frtíig, azon szomszéd pedig, ki a bejelentést sem teljesíti 10 frtíig terjedhető pénzbírsággal fog büntettetni.

Ezzel kapcsolatban a kártékony rovarokat pusztító éneklő madarak kimelését a lakosság különös figyelmébe ajánlom.

Arad, 1900. évi febr. hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

864—1900. tkvi. sz.

Póthirdetmény.

A világosi kir. járásbíróóság mint tkvi. hatóság közírré teszi, miszerint Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár r. t. és Szelle József ügyvéd aradi lakos végrehajtóknak Luka Juon kovaszinczi lakos végrehajtás szenvedett elleni 500 frt és 308 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a 3332/899. és 4558/899. sz. a kibo-csátott árverési hirdetményben a világosi kir. járásbíróóság területén lévő Aradmegyében fekvő, a kovaszinczi 162. sz. tjkvben az A. I. 1—7. sor sz. a. felvett 159. özszeírású beltelkes ház és 1/4-ed külállományú földre 828 frt kikialtási árban Kovaszincz községházához 1900. évi márczius hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-cz. 167. §-a alapján Gróf Nádasdy Ferencz gyoroki uradalmá végrehajtató érdekében is 400 korona tőke követelése s járulékai kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Világoson 1900. évi márczius hó 9-ik napján. A világosi kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

1093

Aknay,
kir. jbiró.

883—1900. pm.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy a kérőrdzőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényben levő intézkedéseket tartalmazó 397. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 28-án.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

1703—1900. k. h.

Hirdetmény.

Ámbár a sertésvész esetek Magyarországon területén utóbbi időben lényegesen kevesbedtek mindazonáltal épen a betegség tovaterjedésének megátlása céljából a nagyméltóságú földmívelési magy. k. miniszterium 4693/1900 sz. magy. rendeletere alapján felhívom a sertés tartó gazdákat, hogy a sertés megbetegedését, vagy elhullását hatóságnál saját érdekükben jelentsek be, mert az képezi a betegség tovaterjedése megátlásának legsikeresebb módját, ha a betegség ellen szolgáló óvintézkedés akkor tételnek meg amikor a betegség még csak csirájában van.

Arad 1900 február 14.

Sarlot,
főkapitány.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész

Sterilizált gyermekei

gyógy- és pasteurizált tej termelése

ARADON,

Batthyányi és Kossuth-u. sarkán.

Telefon szám 286.

Sterilizált gyermekei. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palackban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számú	1—8	napos	gyermeknek	1 napi adag	8 palack	48 fill.	1 palack	7 fill.
2. "	8—30	"	"	1 "	8 "	80 "	1 "	8 "
3. "	30—90	"	"	1 "	7 "	60 "	1 "	10 "
4. "	90—180	"	"	1 "	6 "	64 "	1 "	12 "
5. "	180—több	"	"	1 "	6 "	70 "	1 "	14 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csiráktól mentes, kitűnő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbeteg részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforralás nélkül is élvezhető. 1 liter 60., Fél liter 34 fillér.

Tüdőhajosok részére való tej. A betegek zsírvesztését pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforrás nélkül is élvezhető 1 liter 60 fill. Fél liter 34 fill.

Édes savó. Gyomor és tüdőbeteg részére sterilizálva. 1 lit. 24., Fél liter 16 fill. Diabetikus betegek részére való tej. Cukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona, 1/2 liter 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készítettik minden a gyógyászatban előforduló Gyógytejet mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsékelt áron és pontosan készítve.